

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Horky nad Jizerou 35

Operační program: Cesta k modernímu vzdělávání

ZEMĚPIS CESTOVNÍHO RUCHU II.

Evropa

Mgr. Štefan Klíma

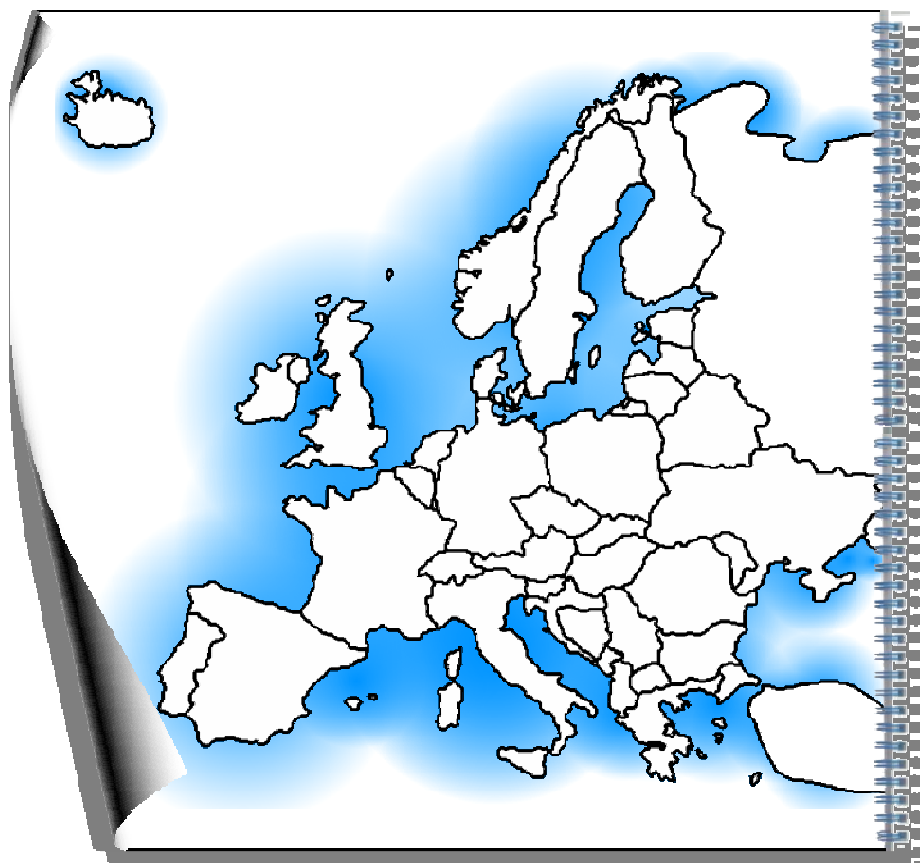
Horky nad Jizerou, 2011

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky
Reg. č. projektu: CZ.1.07/1.1.06/01.0011

PRACOVNÍ UČEBNICE

ZEMĚPIS

CESTOVNÍHO RUCHU

II.

EVROPA

© **Mgr. Štefan Klíma**

Zpracovali:

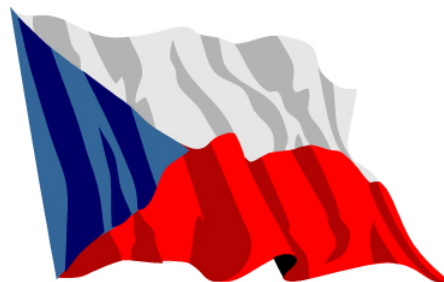
Mgr. Štefan Klíma

Mgr. Olinka Janičatová

Počet stran:

74

Vydání první

© Mgr. Štefan Klíma

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Horky nad Jizerou 35

Operační program: Cesta k modernímu vzdělávání

EVROPA

Rozloha 10 180 000 km²
Počet obyvatel asi 730 000 000 (2005)
Hustota zalidnění asi 72 obyvatel/km²
Politické rozdělení 46 nezávislých států

Evropa je území brané buď jako jeden ze sedmi světadílů v jejich tradičních pojetích, nebo jako západní část Euroasie. Ze severu jej ohraničuje Severní ledový oceán, ze západu Atlantský oceán, z jihu Středozemní a Černé moře spolu s vodními cestami, které je spojují a z východu Asie (o přesném průběhu této části hranice nepanuje konsenzus).

Jde o druhý nejmenší světadíl mající rozlohu asi 10 180 000 km² (asi 7 % zemského povrchu), který je však zároveň druhý nejhustěji zalidněný (asi 72 obyvatel/km²), takže cca 730 000 000 obyvatel Evropy představuje 11% podíl na světové populaci (údaje k roku 2005).

Evropa je kolébkou tzv. západní civilizace. Evropské národy hrály dominantní roli ve světovém dění cca od 16. století až po počátek století 20., ve kterém byly zatlačeny do pozadí Spojenými státy americkými. Důvodem byla zejména politická a národnostní roztržičnost Evropy, na jejímž území se odehrály hlavní boje obou světových válek a kterou po té druhé na čtyřicet let rozdělila železná opona.

I v současné době politická a jazyková roztržičnost komplikují integraci Evropy, a to i u zemí, které jsou součástí Evropské unie. Mluví se zde 218 různými jazyky z nejméně 6 jazykových rodin (indoevropská, uralská, altajská, afroasijská, severokavkazská a baskičtina); naprostá většina mluvčích však připadá na jazyky indoevropské. Jednotlivé státy jsou obvykle založeny na národních základech a existují zde oblasti, které jsou zdrojem závažných národnostních konfliktů (zejména Balkán a země bývalého Sovětského svazu).

POVRCH

Evropa má pestrý reliéf. Průměrná nadmořská výška činí 290 m n.m. (nejméně ze všech světadílů). Většinu území zaujímají nížiny (60 %). Rozložení nížin a vysočin plyne z geologické stavby a geomorfologického vývoje.

Nejstarší částí Evropy je východoevropská nížinná Fennosarmatia s Východoevropskou rovinou. Zde leží i nejnížší místo Evropy v prolákliné Kaspické nížiny (−28 m). Na východě je Východoevropská rovina lemována protáhlým pohořím Ural (1894 m) o délce 2500 km.

Skandinávské pohoří (2469 m) je kaledonského stáří. Ledovce zde vyhloubily typické fjordy. Ledovec poznamenal i Severoněmckou a Středopolské nížiny.

Hercynským vrásněním vytvořilo Středoněmckou vysočinu, Český masív (1602 m) a Francouzské středohoří (1886 m).

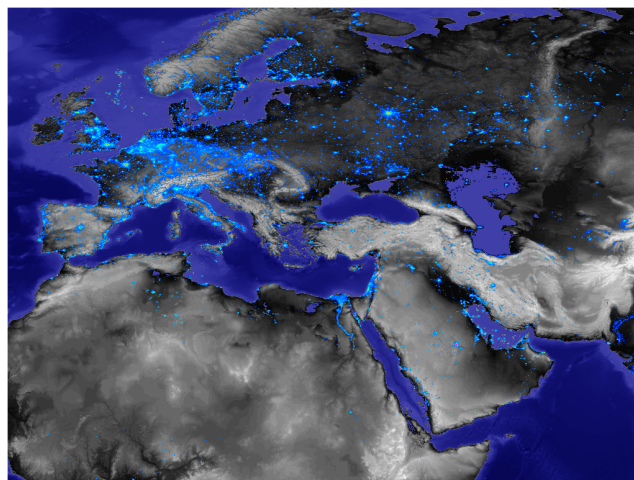
Nejvyšší evropské pohoří Alpy (Mt. Blanc, 4807 m) jsou vytvořeny třetihorním alpínským vrásněním, stejně jako Karpaty (2655 m), Dinnárské hory (2751 m), Pyreneje (3404 m) a Apeniny (2914 m). V jižní Evropě se setkáváme i s vulkanismem a zemětřesením. Na Sicílii se tyčí i nejvyšší činná sopka Evropy Etna (3340 m). Dalšími vulkány jsou Stromboli a Vesuv.

VODSTVO

V Evropě s poměrně vlhkým podnebím je vytvořena poměrně hustá říční síť.

80 % Evropy leží v úmoří Atlantského oceánu. 20 % Evropy je odvodňováno do bezodtokého Kaspického moře, do něhož ústí nejdelší evropská řeka Volha (3531 km, povodí 1 360 000 km², s průměrným ročním průtokem 8220 m³). Dalšími velkými řekami jsou Don, Dněpr, Dunaj, Pád, Rhône, Ebro, Seina, Temže, Rýn, Labe, Odra a Visla.

Většina evropských jezer je ledovcového původu. Největšími jezery jsou Ladožské (18 360 km²) a Oněžské jezero (9700 km²) v Rusku.

PŘÍRODNÍ KRAJINY

Vegetační pásy jsou závislé na podnebných poměrech. Do Evropy jich zasahuje sedm: mrazové pustiny, tundry a lesotundry s mechy a lišejníky, tajga s jehličnatými lesy, smíšené a listnaté lesy, stepi a lesostepi se suchomilnými trávami, většinou proměněná v kulturní step s úrodnou půdou, subtropické listnaté opadavé a vždy zelené suchomilné lesy a trnité křoviny macchie a pouště a polo-pouště v kaspické oblasti. V horách je vyvinuta výšková stupňovitost s alpínskou květenou. Zvířena má typické zástupce: soba v tundrách, losa, vlka, hnědého medvěda, ryasa, jelena a rosomáka v tajze, lišku, vydru, zajíce a ježka ve smíšených a listnatých lesích, kamzíka v horských oblastech a různé druhy ptáků, plazů, obojživelníků, ryb a hmyzu. Původní přírodní prostředí je chráněno v přírodních rezervacích a národních parcích.

OBYVATELSTVO

Podrobnější informace naleznete v článku Demografie Evropy.

Evropa má 720 mil. obyvatel, tj. 12 % světové populace. Hustota zalidnění je vysoká, 67 obyvatel / km². Evropa je nejhustěji zalidněný kontinent. Současný stav a rozmístění obyvatelstva je výsledkem složitého vývoje. Největší hustotu zalidnění mají kromě miniaturních států Monaka, Vatikánu a Malty, Nizozemsko (390 obyvatel/km²), Belgie (340 obyvatel / km²) a Velká Británie (250 obyvatel / km²).

Naopak nejnižší hustotu zalidnění mají v Evropě: Island (3 obyvatel / km²), Kazachstán (4 obyvatel / km²), ale to je evropský stát jen malou částí svého území a Rusko (8 obyvatel / km²), ale jeho hustota zalidnění vypočítaná na celé území Ruska hustotu v evropské části zkrlesuje.

Přírůstek činí 0,3 %, porodnost dosahuje 13 promile a úmrtnost 11 promile. Obyvatelé Evropy se v průměru dožívají 68 let (muži) a 77 let (ženy).

Obyvatelstvo tvoří hlavně tři větve indoevropské jazykové rodiny: slovanská, germánská a románská. Mnoho národů patří k jiným jazykovým skupinám, např. uralské nebo afroasijské.

Nejpočetnějšími evropskými národy jsou indoevropští Rusové, Němci, Italové, Angličané, Francouzi, Ukrajinci, Španělé a Poláci.

Znakem všech průmyslových oblastí je nakupení sídel, zejména ve střední Anglii,

Nizozemsku, Porúří, Porýní a v Sasku, v Horním Slezsku, Donbasu a Pádské nížině.

NÁBOŽENSTVÍ

Nábožensky dominuje evropskému prostoru křesťanství, které však v mnoha zemích ustupuje silné sekularizaci a nezájmu obyvatel o náboženské záležitosti, nejvíce patrné je to v případě severských zemí, České republiky, Francie a Estonska. Na druhé straně v některých tradičně katolických zemích přetrvával velký vliv katolické církve, klasickým příkladem jsou Polsko, Litva, Irsko, Malta, San Marino a samozřejmě Vatikán. V některých oblastech na Balkáně převládlo jako hlavní náboženství islám.

Fauna a flóra

Na tomto přeplněném kontinentu musí divoce rostoucí rostliny a divoce žijící živočichové bojovat o prostor se zemědělstvím, sídly lidí a průmyslem. Přesto Evropa se svými mnoha klimaty a habitaty poskytuje obživu mnoha rozmanitým formám života v přírodě.

Chladné oblasti kolem severního polárního kruhu jsou domovem sobů, hus a sovic sněžních. Trochu více na jih mechy a lišejníky. Tundry, jež je po většinu roku zmrzlá, ustupují lesům tvořeným smrkem a břízou. Tyto lesy se rozprostírají po celé severní Evropě a potulují se v nich medvědi a vlci.

V mírnějších klimatech severozápadní Evropy jsou smíšené lesy tvořené dubem, jasanem a bukem a jsou domovem veverek, vysoké zvěře, divokých kanců a mnoha druhů ptáků. Mořští ptáci, jako například racci, alky a terejové, hnízdí na skalnatém pobřeží Atlantického oceánu. V Atlantickém oceánu žije celá řada různých druhů ryb včetně tresky, sledě, lososa, sardinek a jesetera.

Travnaté oblasti střední Evropy jsou z velké části využívány pro zemědělství, ale poskytují také obživu mnoha savcům a ptákům. Velcí sokoli a orlí loví koroptve, křepelky, myši, krky, krysy a další malé živočichy tohoto pásma. Dále na jih v horském pásmu Alp nalezneme formy života v přírodě typické pro tuto oblast, např. savce, kteří si vyhrabávají nory a říká se jim svišti, a kamzíky podobné koze. Mezi alpské květiny patří tmavomodrý hořec a trsovitý plesnivec alpský.

Na nejjihnějších cípech Evropy, kolem Středozemního moře, se daří olivovníkům, cypřišům a borovicím piniím. Na teplém slunci tohoto pásma se vyhřívají hadi, ještěrky a želvy.

Otázky a úkoly:

1. Vyznačte v mapě Evropy jednotlivé státy. Využijte státních barev /dle vlajky státu/:
2. V úvodní kapitole vyhledejte údaje o nejvýznamnějších pohořích Evropy:
3. Které oceány omývají břehy Evropy?
4. Které jazykové rodiny jsou v Evropě nejrozšířenější?
5. Jmenujte největší řeky Evropy:
6. Která náboženství dominují Evropě?
7. Jak se jmenuje největší ostrov Evropy?
8. Vyjmenujte největší nížiny a roviny Evropy:
9. Které podnebné a vegetační pásy zasahují do Evropy?

SEVERNÍ EVROPA

Norsko

▪ konstituční a dědičná monarchie

Norské království – vznik 7.6.1905,
Hlavní město : Oslo
Počet obyvatel : 4.600.000
Náboženství : luteránské
Měna : norská koruna
Časové pásmo + 1 hodina
Úřední jazyk: Norština
Sousedí se Švédskem, Finskem a Ruskem.
Reliéf Norska je modelován ledovci, na západním pobřeží jsou četné fjordy a pobřeží je členité a hornaté.
Skandinávské pohoří se táhne celým Norskem.
Podnebí je ovlivněno oceánem a zejména Golským proudem.
Dějiny – Norsko bylo dříve spojeno s Dánskem, od prohry v napoleonských válkách v unii se Švédskem /podřízeno/.
Za první světové války Norsko neutrální, ve druhé sv. válce Německo v roce 1940 Norsko přepadlo a obsadilo. Po válce vstoupilo Norsko do NATO.
Ekonomika – významnou roli hraje rybolov, těžba dřeva, ropy a plynu. 99 % el. energie vyrábí v ekologických hydroelektrárnách.
Odmítá vstoupit do EU - protože se obává regulací.

Turistické zajímavosti

Oslo – náměstí Rodhusplassen s velkou radnicí, pevnost Akershus, královský zámek, katedrála, národní divadlo, románská bazilika...

Norské fjordy !!!

Vodopád Voringfoss – 145 m vysoký.

Národní parky – jezera, močály, žijí zde rosomáci, vlci, ryši, medvědi.

Alta – skalní malby staré 3-6 tisíc let – zařazeny do kulturního dědictví UNESCO.

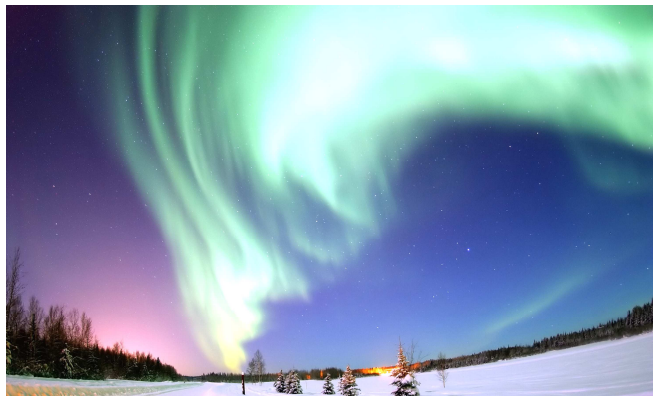

V zemi je velké množství vikingských lodí a středověkých kostelů.

Historické město Bergen.

Nordland – pozorování pólnočního slunce.

Polární záře.

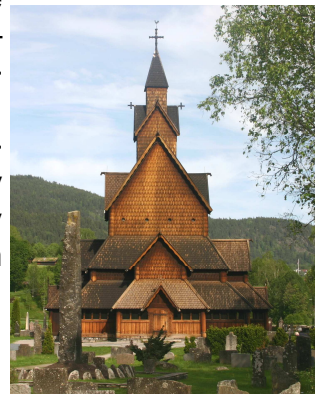

Zajímavosti:

Mroži, velryby a lední medvědi v arktické oblasti.

Charakteristické jídlo – lopskaus – vydatný masový pokrm se zeleninou, lutefisk – sušená treska naložená v láku

Nápoje – národní kořalka akevitt – silný bramborový a kmínový likér, běžným pivem v Norsku je ležák.

Oslo se neskloňuje !!!

Otázky a úkoly:

1. Vyznačte v mapě jednotlivé části Norska
2. Vyznačte v mapě fjordy a vysvětlete tento pojem
3. Které významné nerostné suroviny Norsko těží?
4. Vyznačte v mapě severní polární kruh
5. Vyznačte největší přístavy a nejvýznamnější letiště
6. Vyjmenujte důvody hovořící pro návštěvu Norska
7. Vyznačte v mapě nejvýznamnější památky

Švédsko

- království

– konstituční monarchie

Hlavní město :

Stockholm

Počet obyvatel :

9.061.000

Náboženství :

křesťanství

Měna :

švédská koruna

Časové pásmo + 1 hodina

Úřední jazyk : Švédština.

Hraničí s Norskem a Finskem.

Švédsko se dělí na tři hlavní oblasti – Norrland – hornatá krajina s rozlehlými lesy, Svealand – zvlněné hřebeny ledovcového původu s tisíci jezer, Götaland – kamenitá vrchovina.

15 % území leží za severním polárním kruhem.

Jižní část země zemědělská.

Podnebí i přes severní polohu je mírné – díky Golskému proudu.

Historie – původní obyvatelé – Svévové, později Vikingové.

V obou světových válkách bylo Švédsko neutrální.

V roce 1995 vstupuje do EU.

Švédsko je průmyslově-zemědělský stát.

Těžba mnoha nerostných surovin – zejména kovových.

Energetika založena na atomových a vodních elektrárnách.

Průmysl – automobilový, chemický, zpracování dřeva, výroba oceli.

Mezi nejznámější osoby patří Alfred Nobel - zakladatel Nobely ceny míru.

Turistické zajímavosti

Göteborg – pomník Gustava II., Kronhuset – místo korunovace Karla XI., park zámecká obora, mnoho muzeí – historické lodi, mořplavectví,....

Zábavní park Liseberg, Örebro – zámek a skanzen, Riddarholmský kostel,...

Nenechte si ujít projížďku lodí kolem Stockholmu a přilehlých ostrovů.

Vasův běh – největší běžkařský závod světa.

Historické město Lund.

Přístup do přírody je volný kdekoli.

Švédsko proslavily hudební skupiny ABBA, Roxett, Ace of Base,....

Švédsko je známé i svými půvabnými blondýnkami.

Největší výrobci - Volvo, SAAB a četní producenti nábytku.

Charakteristické jídlo – ryby a brambory na milion způsobů.

Nápoje – káva, pivo Öl, vodka Absolut – alkohol se prodává pouze ve státě kontrolovaném řetězci obchodů System - bolaget.

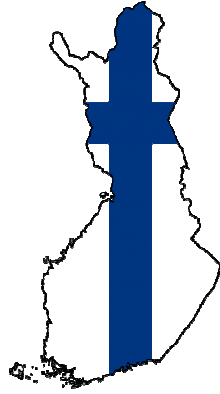
V létě je ve Švédsku dost teplo i na koupání.

FINSKO

- republika

Finská republika
Nezávislost na Rusku
od 6.12.1917
Hlavní město :
Helsinky
Počet obyvatel :
5.212.000
Náboženství : evange-
lická luteránská církev
Měna : euro

Časové pásmo + 2 hodiny
Jazyk: Finština, ale i Švédština
Sousedí se Švédskem, Ruskem a Norskem
a na moři i s Estonskem
Ve Finsku je více než 200 tisíc jezer !!!
Krajina je převážně rovinatá s nízkými kopci.
76 % souše zaujímají lesy.
Podnebí je severní mírné až subarktické.
K Finsku patří téměř 180.000 ostrovů /81.000
v moři/.

Dějiny - dlouho bylo Finsko pod Švédským
královstvím, v 19. století však bylo Finsko zís-
káno Ruskem.

Ekonomika – průmyslová země – zpracování
dřeva a kovů, telekomunikace – Nokia, elek-
tronika, Finlux. Finsko je závislé na dovozu
surovin, zemědělství je v podstatě soběstač-
né

Turistické zajímavosti

Helsinky – katedrála, vládní palác, pravoslav-
ná katedrála, Siida – Sámské muzeum, cen-
trum přírody severního Laponska, muzeum
Ålandských ostrovů, kde jsou mohyly z dob
Vikingů a pozůstatky po římských vojácích.

Savonlinna – nejkrásnější finský hrad – Ola-
vinlinna a muzeum hraček.

Finsko je známé i festivalem tanga – Tan-
gomarkkinat.

Charakteristické jídlo – pečeně z bělokura,
sobí guláš, losos opékaný na žhavých uhlí-
cích.

Nápoje – domácí pálenka vzniká z hrubé
vodky s rozpuštěnou lékořicí, sladké pivo
s vysokým obsahem alkoholu – Sahti.

Finská sauna + vý-
prask voňavou březo-
vou metličkou.

Island

- republika

Republika Island
Hlavní město :
Reykjavík
Počet obyvatel :
313.000
Nezávislost od
1.12.1918

Náboženství protestantské
Měna : Islandská koruna
Časové pásmo + 0

Druhý největší ostrov v Evropě.
Vzdálenosti : od Skotska 800 km, od Norska
970 km, od Grónska 287 km, od Faerských
ostrovů 420 km.

Téměř se dotýká severního polárního kruhu.
Desítky vulkánů ožívují ostrov, nejznámější je
sopka Hekla. Na celém ostrově převažuje
hornatá krajina. Podnebí je díky Gofskému
proudu mírné oceánské. Na 17.6.1944 se da-
tuje vznik republiky.

Ekonomika – země bez surovin, ale známá
rybolovem. Od roku 2009 má země velké
ekonomické problémy.

Turistické zajímavosti

Překrásná krajina, vodopády, horké prameny,
gejzíry, sopky,....

Helgafel – kouzelná hora /tři přání, jhozápad-
ní výstup, kladná přání, východní sestup, přá-
ní se nesmí nikomu sdělit/. Nenechte si ujít -
rafting, koupele v horkých přírodních vodách,
splynutí ohně a ledu. Nejvhodnější doba na
cestování : červen – srpen.

Charakteristické jídlo – islandské palačinky,
haröfiskur – sušená treska skvrnitá.

Nápoje – káva, pivo, Brennivín – likér destilo-
vaný z brambor a ochucený kmínem.

O víkendu se celý Reykjavík přesouvá do
islandských hospod a setrvává tam do rána.

DÁNSKO

- Dánské království – konstituční monarchie

Hlavní město :

Kodaň

Počet obyvatel :

5,5 mil.

Náboženství :

85 % luteráni

Měna : dánská

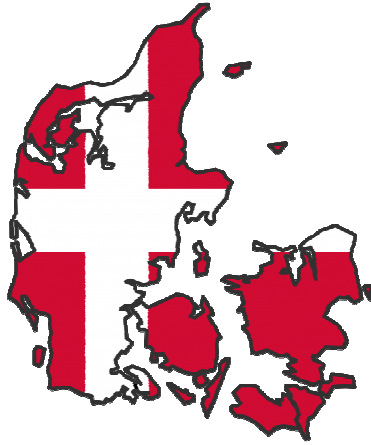
koruna

Časové pásmo

+ 1 hodina

Úřední jazyk :

dánština

Dánské králov-

ství = Dánsko, Faerské ostrovy a Grónsko.

Dánsko leží na Jutském poloostrově a na stovkách dalších ostrůvků.

Povrch země je převážně tvořen nížinami a průměrná výška dosahuje pouze 30 m n.m.

Léta jsou chladná, zimy mírné a deštivé.

Samostatné je Dánsko od roku 1849.

V roce 1940 bylo napadeno Německem, osvobozeno až v roce 1945.

Od roku 1973 je Dánsko členem EU.

Dánsko má moderní tržní hospodářství a vysoce výkonné zemědělství – 56 % rozlohy obděláváno – to je nejvíc v Evropě.

Pro Dánsko je důležitý rybolov !!!

Průmysl: potravinářský, stavba lodí, dřevozpracující, výroba zemědělských strojů, chemický – hnojiva,...

Turistické zajímavosti

Legoland – proslulý zábavní park.

Helsingor – renesanční zámek Kronborg /zapsán v UNESCO/

Mnoho prastarých hradů a vikingských tvrzí.

Největší rockový festival v Severní Evropě – Roskilde.

Nejstarší dánské město je Ribe.

Země vhodná pro cykloturistiku - vzhledem k povrchu.

Charakteristické jídlo – smorrebrod – obložený chléb, marinovaný sled.

Nápoje–

dánské pivo

Pohádky

H. CH.

Andersena.

Otázky a úkoly:

1. Vyznačte v mapě jednotlivé státy Severní Evropy, státy odlište barevně
2. Vyznačte v mapě moře a zálivy
3. Vyznačte v jednotlivých státech elektrárny podle druhu zdroje energie?
4. Vyznačte v mapě severní polární kruh
5. Vyznačte největší přístavy a nejvýznamnější letiště
6. Vyjmenujte důvody hovořící pro návštěvu Švédska, Dánska, Finska, Islandu
7. Vyznačte v mapě nejvýznamnější památky

ZÁPADNÍ EVROPA

BELGIE - Belgické království

Hlavní město : Brusel

Počet obyvatel : 10,1 miliónů

Náboženství : katolické 77 %

Federativní konstituční monarchie.

Nezávislost vyhlášena v roce 1830 /na Nizozemsku/. Měna : euro

Časové pásmo + 1 hodina.

Úřední jazyky: němčina, francouzština, vlámsština.

Obyvatelstvo: Valoni, Vlámové,

Hraničí s Francií, Lucemburskem, Německem a Nizozemskem. Severní moře omývá břehy Belgie. Člen NATO a EU, sídlo EU.

Povrch – pobřežní nížiny, centrální rovina, hornatý jihovýchod – pohoří Ardeny.

Významné řeky: Mása a Šelda.

Převládá podnebí mírné přímořské.

Původní obyvatelé – Keltové, od 5. století Frankové.

Hospodářství – vysoce rozvinutá průmyslová země, vysoce produktivní zemědělství, hutnictví, strojírenství, chemický a textilní průmysl.

Další velká města: Antverpy, Bruggy, Gent, Ovaň,...

TURISTICKÉ ZAJÍMAVOSTI

Cíl turistů zejména severní část Belgie – Flandry a Brusel.

Brusel – téměř všechny stavební slohy, symbol Bruselu je Manneken Pis – soška čurajícího chlapečka, vytvořená v 17.st. a po zničení znovu z úlomků sestavená.

Atomium – zvětšená molekula železa.

Muzeum komiksů.

Slavnosti a festivaly po celý rok.

Karnevaly – od ledna do února - nejvhodnější období pro turistickou návštěvu tohoto státu.

Pouť do minulosti ve snové atmosféře města Bruggy.

Více než osm set značek piva.

Vyrábí se zde světoznámá čokoláda.

V Belgii byl vynalezen saxofon.

Dvojazyčné prostředí - „problém federace“

Narodil se zde světoznámý malíř Rubens.

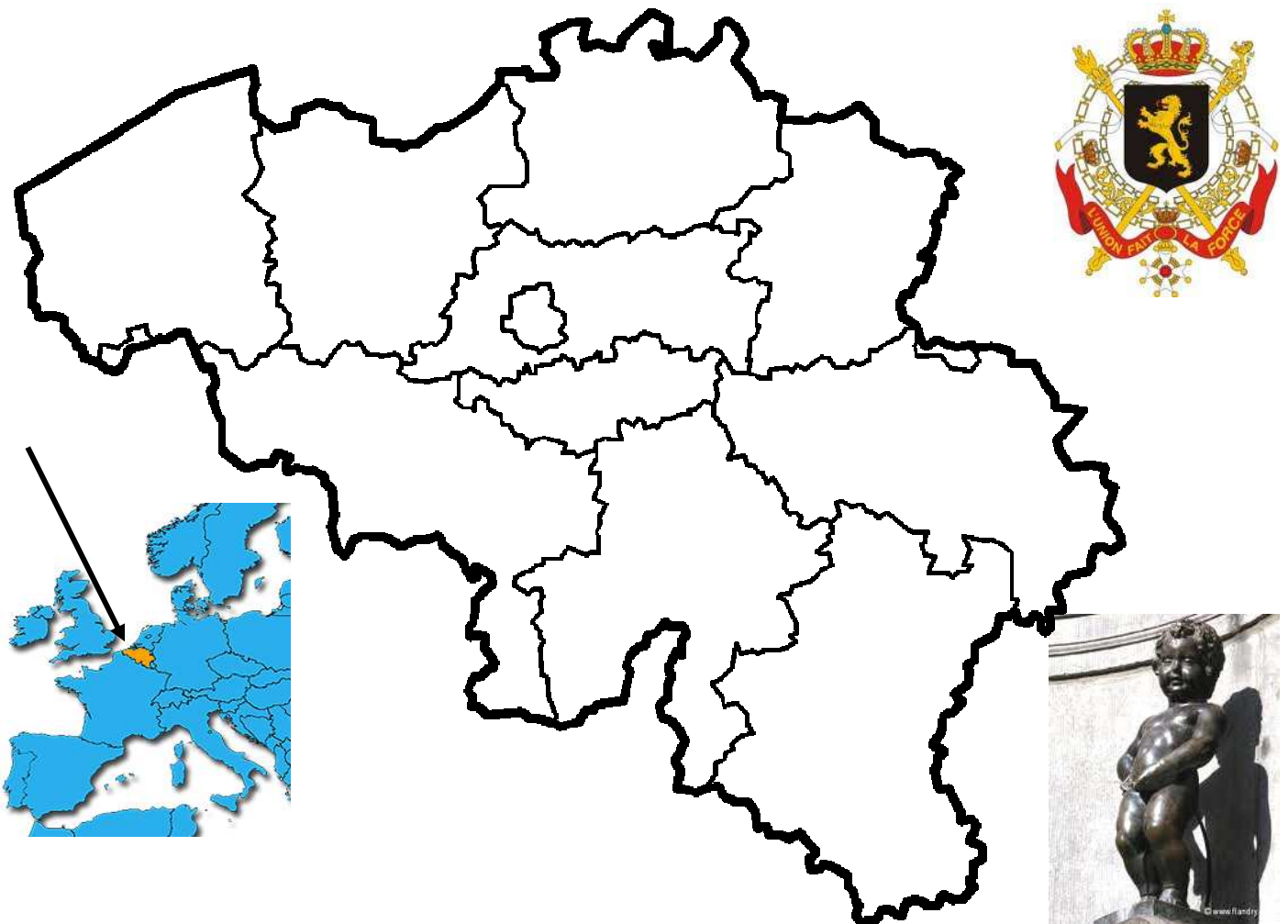
Libání na tvář je specifický národní zvyk obyvatel této země.

Belgie je proslulá i holubími závody.

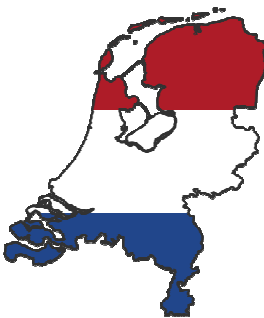
Charakteristické jídlo – vafle, čokoláda, hranolky s majonézou, mušle, krevety, gratinovaná čekanka.

Otázky a úkoly:

1. Vyznačte v mapě Belgie významná pohoří a nížiny
2. Vyznačte v mapě obě největší řeky
3. Které moře omývá břehy Belgie?
4. Vyznačte do mapy velká města
5. Označte sousední státy a vyznačte moře
6. Které potraviny jsou pro Belgii charakteristické?
7. Belgie je sídlem?
8. Vyznačte v mapě nejvýznamnější památky
9. Které dva velké národy žijí na území Belgie?
10. Vyjmenujte důvody hovořící pro návštěvu Belgie

HOLANDSKO / NIZOZEMSKO

Nizozemské království
Hlavní město : Amsterdam
Počet obyvatel : 16,8 miliónů

Náboženství : katolické, protestantské
Konstituční monarchie. Nezávislost vyhlášena v roce 1568 /na Španělsku/. Měna : euro.
Časové pásmo + 1 hodina. Úřední jazyky: nizozemština, frišтина.

Obyvatelstvo: Nizozemci, Frísové, Němci, Vlámové, Turci,...

Hraničí s Německem a Belgií a jeho břehy jsou omývány Severním mořem.

Holandsko je člen NATO a EU.

Povrch – nížinatá země, pro pobřežní oblasti jsou typické prolákliny mělkých přílivových plošin – watty a marše.

Watty – přílivem zaplavovány a odlivem obnaženy, lidé je však vysušují a pak se jim říká poldery.

Marše – úrodné pobřežní nížiny na říčních nánosech, při dobrém odvodnění se mění v úrodná pole.

Od dubna do září zde kvetou tulipány !!!

Nizozemci jsou údajně nejvyššími lidmi na světě /naš národ je na třetím místě/.

Velká města: Haag, Rotterdam, Eindhoven, Utrecht, Tilburg, Maastricht,...

Co je charakteristické? Kola, hráze, větrné mlýny, dřeváky, kouření marihuany, uličky s červenými lucernami.

Rezervovaný národ = odtažití lidé, ale velice pohostinný národ. V Holandsku žije velké množství přistěhovalců.

Turistické zajímavosti

Největší národní park Hoge Veluwe – zde sídlí i muzeum s díly Van Gogha, Picassa či Mondriana.

Randsatdt – projížďka na kole mezi poli cibulových květin.

Maastricht – labyrint tunelů.

Charakteristické jídlo – míchané brambory s kapustou, čekankou nebo zelím s uzenou klobásou, hranolky s majonézou.

Nápoje – pivo Heineken, holandský gin v kombinaci s pivem = rána do hlavy.

Klíčovými destinacemi jsou Amsterdam a Den Haag. Mimo těchto dvou měst, která

nabízejí rozsáhlé soubory historických památek stojí za návštěvu městečka severního Holandska jako Alkmaar nebo Eidam nabízející náhled do historie přípravy sýrů. Další turistickou atrakcí je Keukenhof - Zahrada Evropy.

Skoro polovina obyvatel žije v konurbaci Randstad, kterou tvoří čtyři velké aglomerace - Amsterdam, Den Haag, Rotterdam a Utrecht. Hlavní město Amsterdam je proslaveno muzei, jako jsou například Rijksmuseum, Stedelijk muzeum, Rembrandtův dům nebo Dům Anny Frankové a světoznámým symfonickým orchestrem. Van Goghovo muzeum prezentuje největší sbírku obrazů Vincenta van Gogha na světě.

V Naardenu byl pohřben Jan Amos Komenský. Kaple bývalého valonského kostela, ve které se hrob nachází, byla ve 30. letech 20. století upravena jako mauzoleum, které je dnes přístupné v rámci Muzea J. A. Komenského.

Otázky a úkoly:

1. Vyznačte v mapě Holandska významná pohoří a nížiny
2. Které moře často zaplavuje území Holandska?
3. Vyznačte do mapy velká města
4. Která významná osobnost je pochována v Naardenu?
5. Které potraviny jsou pro Holandsko charakteristické?
6. Vyjmenujte důvody hovořící pro návštěvu Holandska
7. Vyznačte v mapě nejvýznamnější památky

LUCEMBURSKO

- Lucemburské velkovévodství

Hlavní město : Lucemburk

Počet obyvatel : 443.000

Náboženství : katolické

Parlamentní monarchie

Nezávislost vyhlášena v roce 1890.

Měna : euro

Časové pásmo + 1 hodina.

Úřední jazyky: lucemburština, němčina, francouzština.

Obyvatelstvo: Lucemburčané, ostatní národy Evropy.

Hraničí s Německem, Francií a Belgií, východní hranice utvářejí tři řeky Mosela, Our a Sûre. Povrch země je kopcovitý, převážně díky zasahujícímu pohoří Ardeny.

Ekonomika: tato země má nejvyšší HDP na hlavu na celém světě /díky nezapočítání dojíždějících za prací/. Sídli zde přes 200 bank.

Vyrábí se zde prvotřídní porcelán.

Hlavní město

Gotický hrad Vianden,
centrum mnoha slavností

Turistické zajímavosti

Velké množství starobylých hradů a zámků.

Zemi zdobí překrásná příroda a je vyhledávaná pro výborné podmínky k lyžování.

Luxemburg – podzemní chodby v UNESCO, Citadele du St Esprit, Velkovévodský palác, muzea archeologie a historie.

Clervaux – středověký hrad.

Charakteristické jídlo: plátky uzeného masa podávané s hustou smetanovou omáčkou a bramborami a boby, grilovaná žebírka.

Nápoje: velice kvalitní vína.

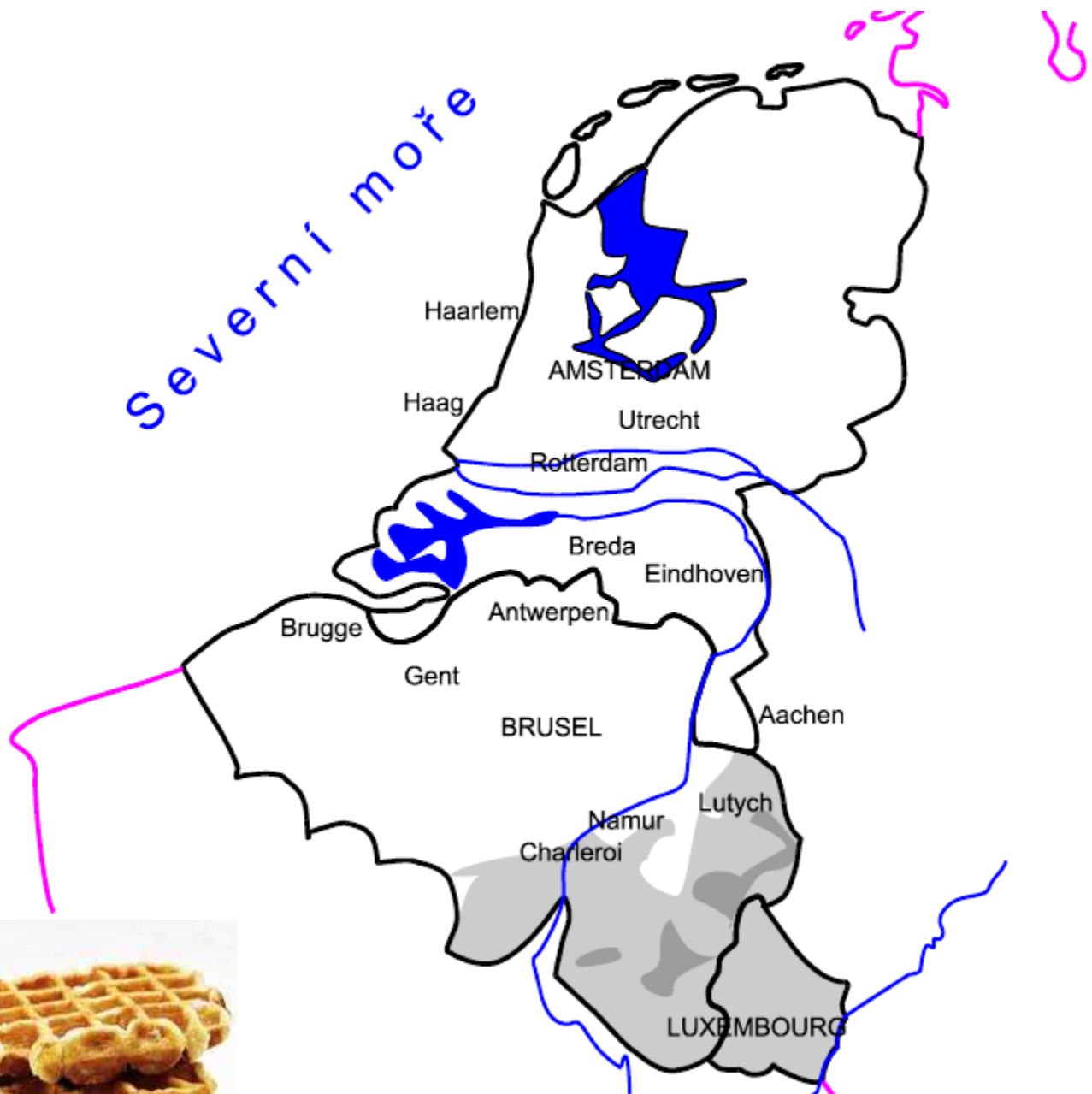
Další zajímavosti o všech zemích najdete na:
www.lonelyplanet.com

BENELUX

Otázky a úkoly:

1. Vyznačte v mapě jednotlivé země Beneluxu
2. Vyznačte a popište pohoří a nížiny
3. Vyznačte v mapě hlavní města
4. K vyznačeným řekám přidejte popisky s názvem řek
5. Vyznačte největší přístav a nejvýznamnější letiště
6. Vyjmenujte důvody hovořící pro návštěvu státu Beneluxu
7. Vyznačte v mapě nejvýznamnější památky

VELKÁ BRITÁNIE

- konstituční monarchie

Velká Británie je ostrov na severozápadě Evropy, největší ostrov ze souostroví Britských ostrovů na severozápadě Evropy. S rozlohou 229 850 km² je největším ostrovem celé Evropy a osmým na světě. Ostrov je hlavní součástí Spojeného království Velké Británie a Severního Irska a rozkládají se na něm tři její země – Anglie, Wales a Skotsko.

Hlavní město : Londýn

Počet obyvatel : 60,1 miliónů

Náboženství : anglikánské

Měna : libra šterlinků /100 pencí/

Úřední jazyk: angličtina

Obyvatelstvo: Angličané, Skotové, Walesané, Irové,...

Země je členem skupiny G8, NATO a EU.

Spojené království je ohraničeno Atlantským oceánem, respektive jeho lokálními částmi, tedy Severním mořem, Lamanšským průlivem, Keltským mořem, Průlivem svatého Jiří a Irským mořem. S kontinentální Evropou je spojená Eurotunelem.

Pod suverenitu Spojeného království spadá dalších čtrnáct zámořských území.

Podnebí je proměnlivé, ale mírné a je ovlivňováno Atlantikem. Západní pobřeží má vysoké množství srážek díky oceánu, východní pobřeží je sušší.

Povrch – Skotská vysočina se vyznačuje divokou přírodou a četnými jezery, která se nazývají loch. Anglie je rozdělena vápencovými a žulovými hřbety horského pásma Pennin. Většinu země pokrývá Kambrické pohoří. Střední Anglii tvoří zvlněná rovina a na východě se rozprostírá plochá nížina.

Velká Británie patří k nejrozvinutějším státům světa. Má velice intenzivní zemědělství, ačkoli v něm pracují jen 2 % obyvatel. Mezi důležitá průmyslová odvětví patří elektrotechnický, potravinářský a chemický průmysl.

TURISTICKÉ ZAJÍMAVOSTI

Jižní Anglie - množství zámek s překrásnými zahradami, univerzitní městečko Oxford a proslavený Stonehenge.

Londýn - Big Ben, Westminsterský palác, Tower Bridge, Katedrála sv. Pavla /doporučuje se výstup na vrchol katedrály,

neboť přináší zajímavý pohled na Londýn/, Trafalgarské náměstí,....

Královský Buckinghamský palác.

Historické město York v hrabství Yorkshire je pozoruhodné středověkými hradbami a největší gotickou katedrálou v Evropě.

Mezi další navštěvovaná místa patří Cambridge či Colchester, který založili Římané.

Co je pro zemi charakteristické: hudební skupina Beatles, tradiční anglické hospody, deštivé a mlhavé počasí, královská rodina, pražená jídla, fotbal a ragby, pití čaje, úhoří v aspiku,...

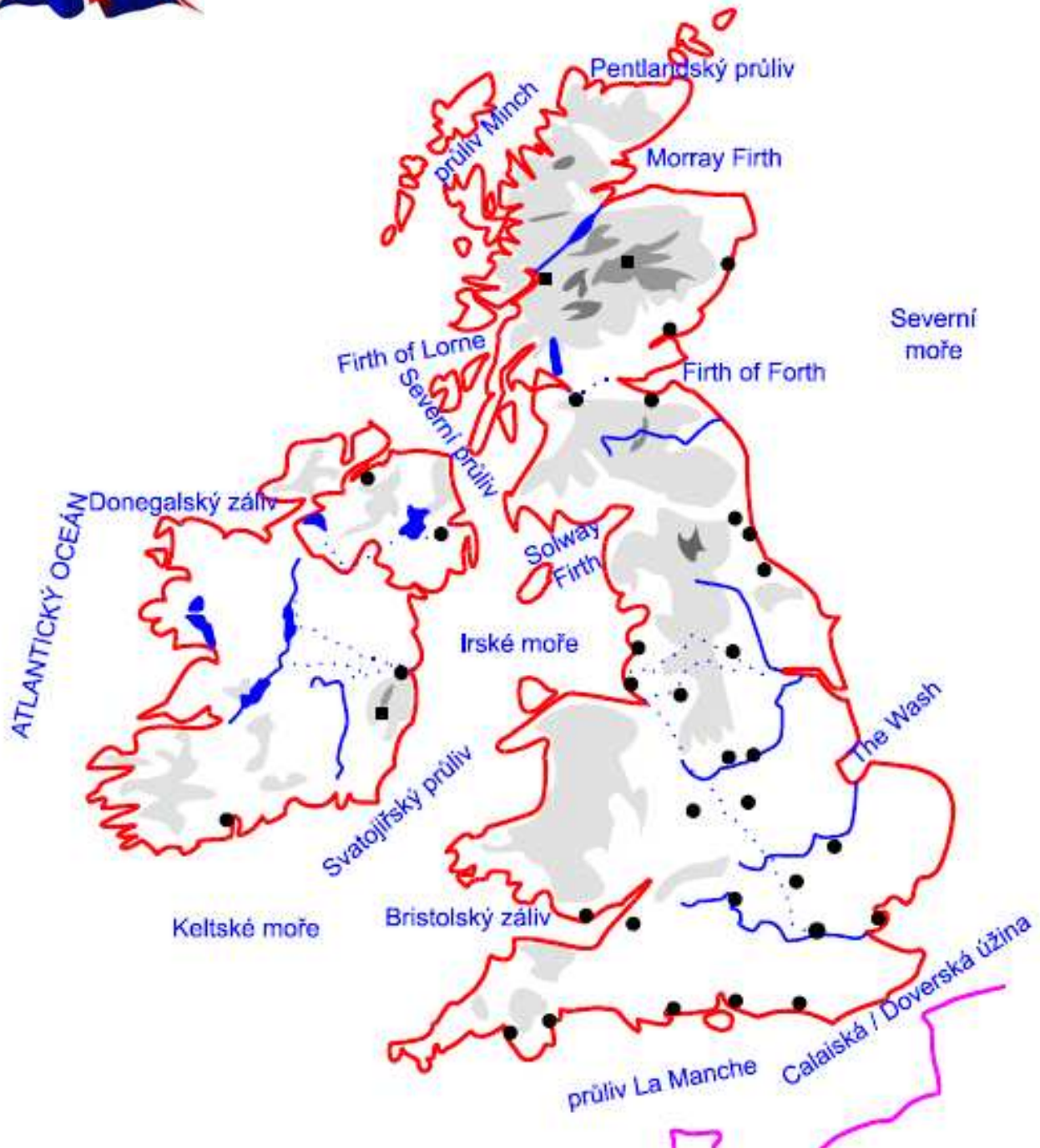
Většina toho nejzajímavějšího je v Anglii zdarma.

Charakteristické jídlo: klasická hovězí pečeně s pečenými brambory s yorkshirským pudinkem, mrkví, hráškem a omáčkou, následovaný jablečným koláčem s krémem a šlehačkou.

Nápoje: pravé anglické kvašené pivo.

Optimálním obdobím pro návštěvu jsou letní měsíce.

Otázky a úkoly:

1. Vyznačte v mapě jednotlivé části Velké Británie
2. Vyznačte a popište pohoří, nížiny a řeky
3. Označte v mapě města
4. Vyznačte v mapě trasu Eurotunelu
5. Vyznačte největší přístavy a nejvýznamnější letiště
6. Vyjmenujte důvody hovořící pro návštěvu Velké Británie
7. Vyznačte v mapě nejvýznamnější památky

IRSKO

Republika Irsko vyhlásila nezávislost na Velké Británii 21. ledna 1919.

Hlavní Město: Dublin

Počet obyvatel: 4.240.000

Úředními jazyky jsou irština a angličtina. Převažuje křesťanské náboženství.

Měna: euro

Obyvatelstvo: Irové, Angličané, Němci.

Irský ostrov je s rozlohou 84 412 km² druhým největším z Britských ostrovů. Omývají jej vody Atlantském oceánu. Konkrétně Keltského a Irského moře.

Povrch Irska je převážně nížinatý, zejména pak v centrálních oblastech. Hornatiny se vyskytují v blízkosti pobřeží. Nejvyšším vrcholem je Carrauntoohill (1041 m, irsky Carrán Tuathail) v pohoří Macgillycuddy's Reeks.

V Irsku panuje mírné teplé oceánické podnebí. V Irsku v roce prší v každých dvou dnech ze tří.

S nejstarším irským uměním se setkáváme především ve formě ornamentálních rytin v megalitických monumentech, které tam zanechali první Keltové.

Turistické zajímavosti

Dublin - nejstarší protestantský kostel v zemi /římskokatolická katedrála Krista/, katedrála sv. Patrika, Leinster House - dům, který sloužil stavitelům Bílého domu v USA jako vzor.

Hrobka Newgrange - 1 m široká chodba ozdobená monolity.

Národní park Killarney je jedním z mála míst v Irsku, kde najdete lesy.

Jihovýchodní Irsko

Hrabství Kildare, Wicklow, Carlow, Kilkenny, Waterford a Wexford. Nejteplejší oblast Irska charakteristická hustým osídlením, úrodnou půdou a lehce zvlněným reliéfem. Bylo zde mnoho hradů a obranných tvrzí, jejichž pozůstatky se zachovaly dodnes. Hrad v Kildare, vybudovaný anglonormanským rodem Fitzgeraldů, hrad v Kilkenny, patřící rodu Butlerů, palladiánské paláce v Russboroughu a Castletownu, pohoří Wicklow Mountains - útočiště irských rebelantů po bitvě u Enniscorthy v roce 1798.

Jihozápadní Irsko

Hrabství Cork a Kerry, nejjihnější část irského ostrova, Cork - přímořská městečka proslulá dlouhou tradicí uměleckých řemesel. Poloostrov Kerry láká divokou krajinou, která je jako stvořená pro pěší túry.

Obyvatelé jsou označováni za náruživé obránce irštiny.

Hrabství Clare, Limerick a Tipperary - lehce zvrásněná krajina plná polí a luk, s pohořím Galty v Tipperary. Oblast středověkých pevností, významných historických měst a nádherné irské hudby.

Nádherná vápencová území na plošině Burren.

Hrad Bunratty Castle vybudovaný v průběhu normanské epochy.

Západní Irsko

Hrabství Mayo, Galway, Roscommon.

Connaught, je zde drsná krajina často bičovaná prudkým deštěm a odolávající náporu větrů přicházejících od Atlantiku, jsou zde rozsáhlá rašeliniště zahalená hustou mlhou a poklidná jezera.

Město Galway - středověká pevnost anglo-normanů, bývají zde závody plachetnic a člunů či ústřicové slavnosti v Galway.

Střední Irsko

Hrabství Cavan, Monaghan, Louth, Longford, Westmeath, Meath, Offaly a Laois. Oblast je duchovním centrem Keltů, na mnoha místech jsou rozesety kamenné keltské kříže, normanské kláštery a novogotické hrady.

Trinity College - nejstarší irská univerzita, založena v roce 1592

V Irsku se natáčel film Statečné srdce s Mellem Gibsonem (navzdory tomu, že děj se odehrává ve Skotsku) nebo Zachraňte vojína Ryana režiséra Stephena Spielberga.

Charakteristické jídlo - asi vůbec nejznámější jídlo je "guláš". Připravuje se většinou z jehněčího masa a doprovází ho vydatná omáčka se zeleninou (nejčastěji cibule, petrželka, mrkev a samozřejmě brambory), dále bílý chléb, smažený uzený losos a keksy Kimberly.

Nápoje: pivo Guinness, whiskey a červená citrónáda. Irská whiskey se destiluje třikrát /skotská whisky pouze dvakrát/. Mezi světově známé hudebníky se proslavili - U2, Sinéad O'Connor.

Více o Irsku na : <http://irsko-info.promitani.cz/>

Otázky a úkoly:

1. Vyznačte v mapě obrys Irsku
2. Vyznačte a popište pohoří, nížiny a řeky
3. Za pomoci atlasu vyznačte v mapě významná letiště
4. Kteří hudebníci Irsku jsou světově známí?
5. Jaký je rozdíl mezi skotskou whisky a irskou whisky?
6. Vyjmenujte důvody hovořící pro návštěvu Irsku
7. Vyznačte v mapě nejvýznamnější památky

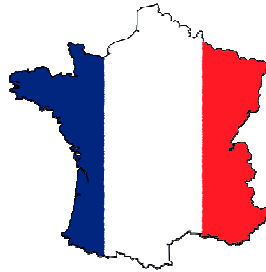

Keltský kříž v Glendalough

FRANCIE

- republika

Hlavní město : Paříž

Počet obyvatel : 62,9 miliónů

Náboženství : římskokatolické

Měna : euro

Úřední jazyk: francouzština

Obyvatelstvo: Francouzi, Bretoňci, Katalánci, Baskové,...

Země je členem skupiny G8, NATO a EU.

Součástí republiky jsou také zámořské departementy a území v Karibiku, Severní a Jižní Americe, v Indickém oceánu a Oceánii.

Na severu a západě je krajina rovinatá s mírným zvlhčením, na zbytku území převážně hornatá.

Největší řeky: Loire, Rhone, Seina. Podnebí převládá mírné.

Nejvyšším bodem je Mont Blanc /4810 m n.m./

Historie - hranice současné Francie zhruba souhlasí s těmi z dob starověké Galie. Největší význam měla Francie v Evropě za vlády Ludvíka XIV., který vládl ve 2. polovině 17. a začátkem 18. století. V roce 1791 propukla Francouzská revoluce a v roce 1792 byla nastolena první republika. V roce 1804 státním převratem založil Napoleon první francouzské císařství.

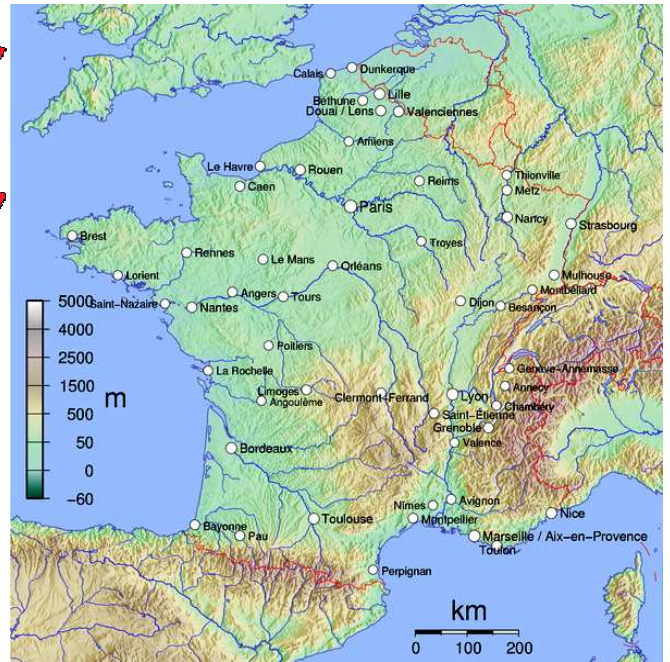
Kromě hlavního města Paříže (v jejíž aglomeraci žije přes 12 milionů lidí) jsou největšími městy Marseille, Lyon, Lille, Toulouse, Nice a Nantes.

Ekonomika - Vláda si ponechává významný vliv na klíčové segmenty - energetiku, železnici, letectví a telekomunikace.

Kultura - významné osobnosti: Manet, Renoir, Monet, Pissarro, François Villon, Jules Verne, Molière, Voltaire, Victor Hugo, Stendhal, Honoré de Balzac, Romain Rolland, Antoine de Saint-Exupéry,...

Největším vojevůdcem Francie je Napoleon Bonaparte.

Francouzská kuchyně je charakteristická svou velikou rozmanitostí. Je označována jako jedna z nejvíce kultivovaných a elegantních stylů vaření na světě. Mnoho nejlepších světových šéfkuchařů jako Taillevent, La Varenne, Carême, Escoffier, Bocuse byli mistry této kuchyně. Navíc, francouzské způsoby vaření ovlivnily bezmála celou západní Evropu a mnoho kulinářských škol užívá francouzskou kuchyni jako základ všech ostatních forem evropského vaření.

TURISTICKÉ ZAJÍMAVOSTI

Paříž - Eiffelova věž, Katedrála Sacré-Cœur, Chrám Notre Dame, Louvre, Vítězný oblouk,.. Nejširší kaňon v Evropě Georges du Verdon, Pyreneje, zámky - Villendry, Chenonceau, Chambord,...

Versailles, Lurdy, Avignon....Prvotřídní horská lyžařská centra i přímořská letoviska.

Nenechte si též ujít slavný závod 24 hodin Le Mans, vyjížďku lodí po Seině, návštěvu slavných zámků na Loire, pláže v Normandii, kavárny po celé zemi, sýry, gilotinu,....

Charakteristické jídlo: krvavý steak, croissanty, bagety, camembert,...různé delikatesy - želví polévka, žabí stehýnka,....

Nápoje: víno, červené bordeaux, ...

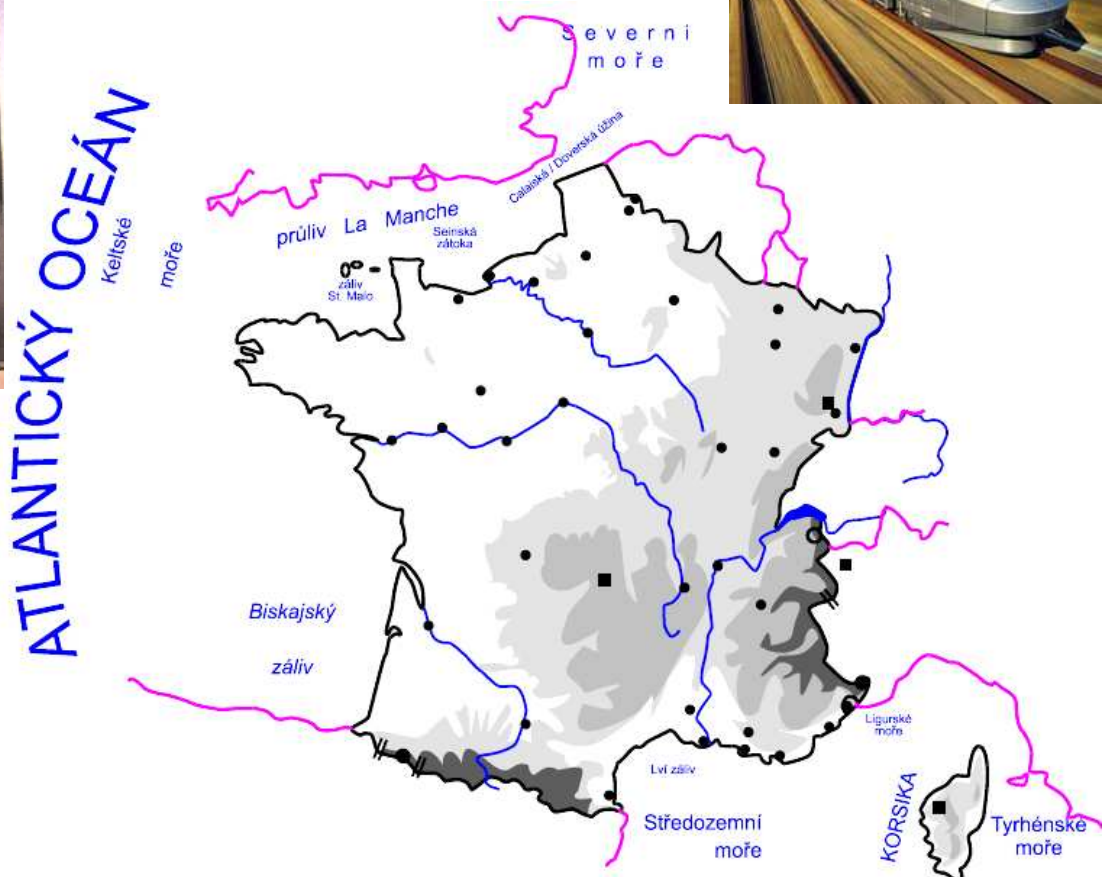
Pozor, na venkově zavírají bary již v sedm hodin večer.

Otázky a úkoly:

1. Vyznačte v mapě velká města
2. Vyznačte a popište pohoří, nížiny a řeky
3. Za pomoci atlasu vyznačte v mapě významné zámky
4. Kteří umělci jsou světově známí?
5. Jaký je rozdíl povrchem severu a západu a ostatními oblastmi?
6. Vyjmenujte důvody hovořící pro návštěvu Francie
7. Vyznačte v mapě nejvýznamnější místa historie Francie

ŠPANĚLSKO

- království

/konstituční monarchie federativního typu/

Hlavní město : Madrid

Počet obyvatel : 46,1 miliónů

Náboženství : katolické

Měna : euro

Úřední jazyk: španělština, /katalánština, baskičtina, galicijština/

Obyvatelstvo: Španělé, Katalánci, Baskové, Galicijci, Portugalci

Země je členem NATO a EU.

Španělsko leží na Pyrenejském poloostrově, hraničí s Portugalskem, Andorrou, Francií, Gibraltarem a državou Ceuta a Melilla s Marokem. Ke Španělsku patří i Kanárské ostrovy a souostroví Baleáry. Součástí Španělska je i katalánské město Llivia, které je zcela obklopeno územím Francie.

Vnitrozemí Španělska dominují vysoké náhorní plošiny a pohoří Pyreneje a Sierra Nevada. Údolní nivy jsou podél pobřeží.

Španělsko je průmyslově zemědělský stát. Je proslulé pěstováním vína, zeleniny a ovoce. Těží se zde i celá řada nerostných surovin. Ve Španělsku se vyrábí automobily Seat.

Nejvyššími státními orgány jsou král, parlament a vláda. Král je hlavou státu, reprezentuje stát navenek, svolává a rozpouští parlament. Má pravomoc schvalovat a vyhlašovat zákony. Je hlavou státu na základě systému primogenitury. Parlament je dvoukomorový, skládá se z Poslanecké sněmovny a Senátu. Poslanecká sněmovna je volena na 4 roky na základě poměrného zastoupení, volebním obvodem je provincie. Senát je volen na 4 roky a každá provincie zde má své 4 zastupce. Výkonná a nařizovací moc je svěřena vládě. Jejím poradním orgánem je Státní rada. Předseda vlády může být zastoupen králem nebo parlamentem.

TURISTICKÉ ZAJÍMAVOSTI

Barcelona - třída La Rambla, náměstí Placa de Catalunya, katedrála Sagrada Familia, mořské akvárium se skleněným tunelem pod mořskou hladinou.

Costa Bravo - oblast nádherných pláží.

Lloret de Mar - zřícenina hradu, oblast pláží.

Sevilla - katedrála s ostatky Kryštofa Kolumba, komplex maurských královských paláců, býčí aréna,.... Alhambra je palácový komplex maurských stavitelů. Malaga - Muzeum loupežníků. Palma de Mallorca - gotická katedrála La Seo.

Španělsko proslavili světově **věhlasní umělci** – El Greco (řeckého původu), Goya, Picasso, Dalí, Gaudí či Miró.

Celá země je poseta úchvatnými starými stavbami od římských akvaduktů až po gotické katedrály a téměř každou druhou vesnici střeží středověký hrad.

Nenechte si ujít: celonoční oslavy během Las Fallas ve Valencii, návštěvu muzea v Bilbao či Svatojakubskou pouť.

Španělsko je proslulé dvěma knihami - Cervantesův Don Quijote de la Mancha a Komu zvoní hrana z občanské války od E. Hemingwaye .

Charakteristické jídlo - guláš a fazole.

Nápoje - červené víno a pivo Voll Damm.

Dobrý den = Buenos dias.

Co je charakteristické: flamenco, býčí zápasy, fotbal, slavnosti s úprkem před býky.

Otázky a úkoly:

1. Vyznačte v mapě velká města
2. Vyznačte a popište pohoří, nížiny a řeky
3. Za pomoci atlasu vyznačte v mapě jednotlivé státy
4. Najděte na internetu obrázky míst zmíněných v textu
5. Které město Španělska leží obklopena Francií?
6. Vyjmenujte důvody hovořící pro návštěvu Španělska
7. Vyznačte v mapě Lloret de Mar a Costa Brava
8. Zjistěte informace o pevnosti Gibraltar a předneste je

PORTUGALSKO

- republika

Hlavní město : Lisabon

Počet obyvatel : 10,9 miliónů

Náboženství : katolické

Měna : euro

Úřední jazyk: portugalština

Obyvatelstvo: Portugalci, Španělé

Je členem NATO /zakládajícím členem/ a EU.

Portugalsko leží v západní části Pyrenejského poloostrova. Portugalsku dále náleží soustroví Azory a Madeira. Obě soustroví jsou sopečného původu a přetrvává zde riziko zemětřesení.

Velkou část Portugalska pokrývají horská pásma. Podnebí je na severu a západě mírné oceánské, na jihu subtropické.

Portugalsko je zemědělsko-průmyslový stát se zásobami nerostných surovin. Těží se zde wolfram, cín, uran, uhlí, měď, stříbro, sůl, mramor. Významná je i těžba dřeva a korku. Důležitá pro zemi je i produkce rybích produktů. Pro Portugalsko jsou podstatné příjmy z cestovního ruchu.

Velká města: Porto, Braga, Setúbal, Portalegre, Aveiro,...

TURISTICKÉ ZAJÍMAVOSTI

Lisabon - Belémská věž.

Reserva Natural da Berlenga - malý ostrůvek tvořený skalnatými a jeskynnými formacemi.

Porto de Mós - maurský hrad ze 13. století. Museo Municipal - dinosauří ostatky. Mira de Aire - nejdelší portugalský jeskynný systém. Velké množství hradů a klášterů.

Nenechte si ujít slunění na písčitých plážích

Costa da Caparica, prozkoumání obnovené středověké čtvrti Alfama v Lisabonu.

Charakteristické jsou plantáže korkových dubů, velké množství golfových hřišť, divoké pobřeží. Proslulá jsou portská vína i fotbaloví maniaci.

Portugalsko ročně vyrobí kolem 15 miliard korkových zátek, to je cca 60 % celkové světové produkce.

Pro Portugalsko je charakteristický také motiv kohoutka - podle dávné legendy ze 16. století.

Charakteristické jídlo - sardinky grilované na dřevěném uhlí, krémové zákusky....

Nápoje - portské zlatavé víno.

Zajímavá je také výzdoba z typických modrobílých kachlí - např. Capela das Almas v Portu.

Co často uslyšíte?

„Tudo bem“ = všechno v pořádku.....

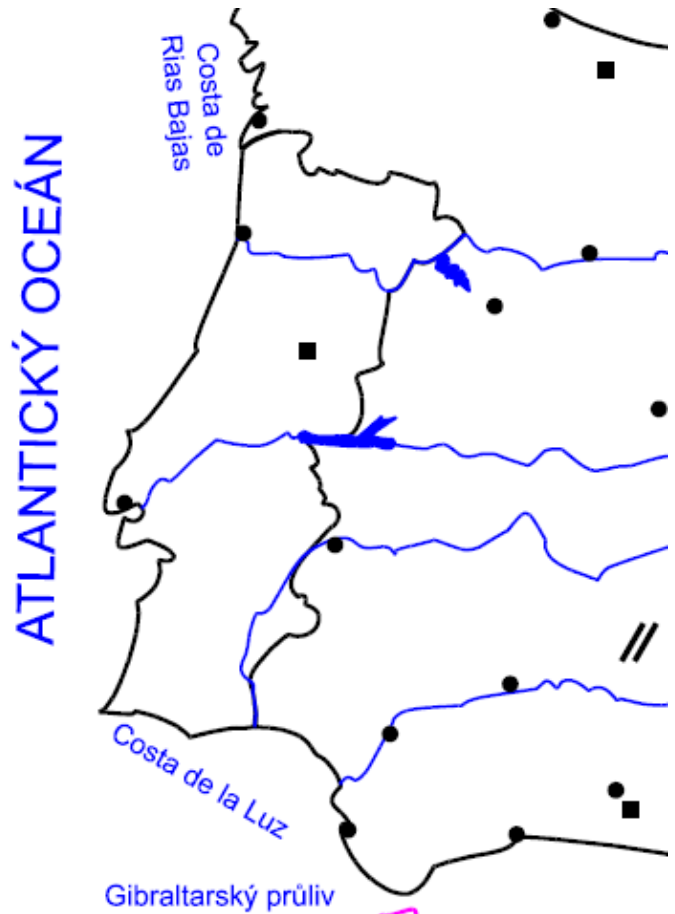

Lisabon

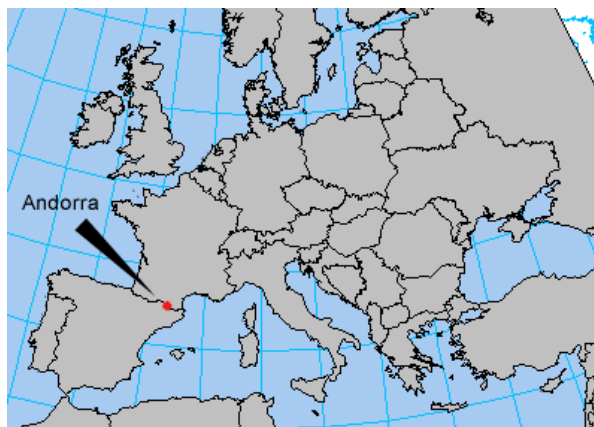
Otázky a úkoly:

1. Vyznačte v mapě velká města
2. Vyznačte a popište pohoří a řeky
3. Najděte na internetu dávnou legendu o kohoutkovi
4. Najděte na internetu obrázky míst zmíněných v textu
5. Které významné osobnosti Portugalska znáte?
6. Vyjmenujte důvody hovořící pro návštěvu Portugalska
7. Porovnejte počet obyvatel ČR s Portugalskem
8. Mezi nejnavštěvovanější portugalská místa patří Lisabon, Algarve a Madeira, nicméně portugalská vláda se snaží o rozvoj nových turistických destinací, mezi které patří údolí řeky Douro, ostrov Porto Santo a Alentejo.

Najděte tato místa na mapě:

ANDORRA

MONAKO

SAN MARINO

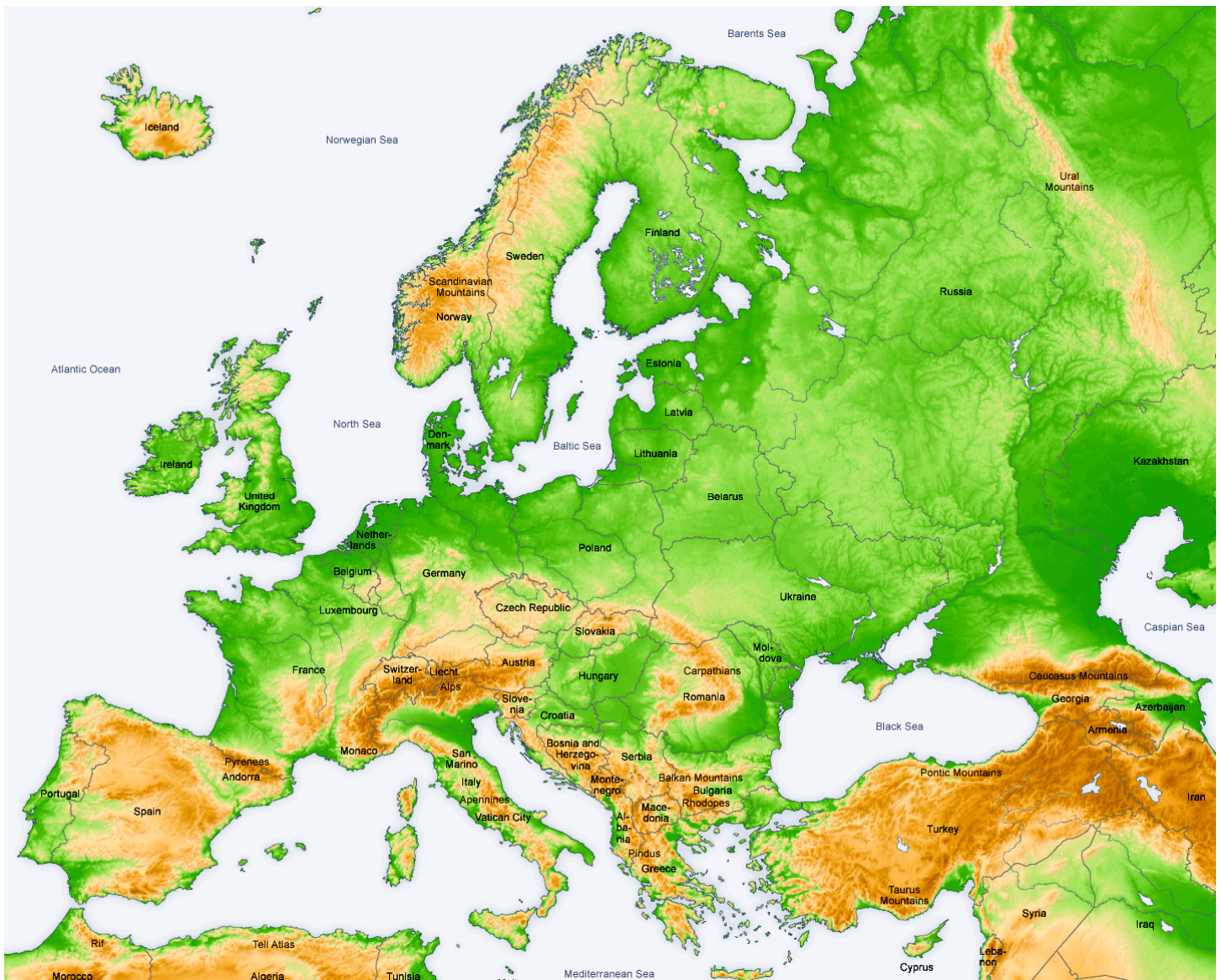

VATIKÁN

Otázky a úkoly:

1. Najděte v mapě a označte významná pohoří již probraného území
2. Vyznačte a popište nížiny a řeky probraného území
3. Za pomoci atlasu vyznačte v mapě státy - Andorra, Monako, San Marino, Vatikán
4. Vyznačte v mapě oblast fjordů
5. Najděte na mapě všechna již probraná souostroví?
6. Ukažte na mapě zálivy a průlivy, pojmenujte je
7. Vyznačte v mapě turisticky zajímavá pobřeží
8. Vyznačte v mapě hlavní města probraných států
9. Vyznačte v mapě poloostrovy - Skandinávský, Jutský, Pyrenejský a Bretaňský

ŠVÝCARSKO

- Švýcarská konfederace /republikový spolkový stát/

Hlavní město : Bern

Počet obyvatel : 7,8 miliónů

Náboženství :

katolické /41%/, protestanti /40%/

Měna : švýcarský frank /CHF/

Úřední jazyky: němčina, francouzština, italština, rétorománština

Obyvatelstvo: Němci, Francouzi, Italové, Rétorománi, Turci,...

Švýcarsko jako stát vzniklo již v roce 1648.

Švýcarsko je vnitrozemský stát, který hraničí s Německem, Itálií, Francií, Rakouskem a Lichtenštejnem. Území dnešního Švýcarska osídlil nejdříve kmen Helvétů, postupně zde vládli Římané, Alamani, Burgundi, Gótové a Frankové. Za obou světových válek byla země neutrální.

Švýcarsko je nejdemokratičtější zemí na světě. K politické tradici již řadu let patří referenda, ve kterých se občané vyjadřují k důležitým krokům země. V referendu v roce 1992 zamítli občané země vstup do evropského hospodářského prostoru. Země není ani členem OSN.

Ekonomika - Švýcarsko je proslulé bankovníctvím s nejpřísnějším bankovním tajemstvím na světě, hodinářstvím, výrobou jemných strojů a přístrojů a farmaceutickým průmyslem /výroba léčiv/.

Turistické zajímavosti

K nejnavštěvovanějším místům patří :

Alpy – Švýcarské Apy, Arosa, Davos, Engelberg, Bernské Alpy, Jungfrau-region, St. Moritz, Zermatt a Matterhorn a jezera – Bodamské (Bodensee), Curyšské (Zürichsee), Lucernské (Vierwaldstättersee), Lago Maggiore, Luganské (Lago di Lugano), Thunské (Thunersee), Ženevské (Lac Léman), ... francouzská část – Lausanne, Ženeva, ... italská část – Locarno a Ascona, Lugano, ...

německá část – Basilej,

Bern, Curych, Lucern, ... otázka č. 1

V nabídce turisticky zajímavých míst nechybí vysoké vrcholy, zurčící vodopády, průzračná jezera, venkovské statky, krásy pasoucí se

na alpských lukách, města a městečka, středověká centra,.....

To vše je možné spatřit z vlaků pachtících se horskou krajinou.

Nenechte si ujít - relaxaci ve starých římských lázních, prohlídku krajiny z koše horkovzdušných balonů, letní nocleh na slámě v prázdné alpské stodole, ochutnávku vín v ledovci na vrcholu Malého Matterhornu....

Charakteristické jídlo - smažené strouhané brambory, čokoláda, sýry.....

Fondue ze sýra.

Fondue ze sýra se dělá z více druhů sýra. Ve Švýcarsku je zvykem používat dva druhy, zejména Vacherin (nebo Appenzeller) a Greyerzer, ve francouzském Savojsku se pak pro takzvanou fondue savoyarde užívají tři druhy sýra – ementál, comté a beaufort. Kombinací však existuje daleko více a jsou oblastně rozličné, zároveň však rozhodující pro výsledek.

Pokrm je připravován ve speciálním hrnci z kameniny (tzv. caquelon), ve kterém se nachází v bílém víně rozpuštěný sýr, ochucený pepřem, někdy česnekem a muškátem, malým množstvím třešňového likéru, vše dle potřeby zahuštěno (kukuřičným) škrobem. Během stolování se kameninová nádoba s touto masou nachází uprostřed stolu nad malým lihovým hořákem (rechaud). Do roztaveného sýra se vnořují na dlouhých speciálních vidličkách kousky bílé večky.

Nápoje - Absint, Rivella - lehký mléčný nápoj.

Otázky a úkoly:

1. Najděte v mapě a označte místa v textu vyznačená kurzívou
2. Vyznačte a popište nížiny a řeky probraného území
3. Za pomoci atlasu popište v mapách jezera
4. Čím je Švýcarsko proslulé?
5. Zjistěte jaké přísady se v různých částech Švýcarska přidávají k Fondue ze sýra
6. Vyznačte v mapě hlavní města států a jejich rozdělení do územněsprávních celků
7. Vyznačte v mapě hraniční přechody mezi ČR a Rakouskem

RAKOUSKO

- spolková republika

Hlavní město : Vídeň

Počet obyvatel : 8,3 miliónů

Náboženství : římskokatolické

Měna : euro

Úřední jazyky: němčina /rakouská němčina
vykazuje odchylky od němčiny !/

Obyvatelstvo: Rakušané, Němci, Chorvati,
Slovinci, Češi, Maďaři

Rakousko vzniklo rozpadem Rakousko-
Uherska v roce 1918.

Rakousko je vnitrozemský stát, hraničí s Lichtenštejnem, Švýcarskem, Itálií, Slovinskem, Maďarskem, Slovenskem, a Českou republikou. Přibližně 60 % území je hornaté povahy - Alpy, Taury. Velké nížiny leží na východě podél Dunaje. Rakouské klima je smíšené, tedy oceánské i kontinentální.

Na území dnešního Rakouska sídlili ve starověku Keltové. Země byla součástí Římské říše v 1. století. Od 5. století začaly nájezdy germánských kmenů. V 16. století Habsburkové vytvořili rozsáhlou monarchii. V roce 1804 bylo vyhlášeno rakouské císařství. O rok později vzniklo Rakousko-Uhersko. Porážka v první světové válce přinesla rozpad Rakousko-Uherska. Nástupnickým státem se stalo právě Rakousko. Země i nadále trpěla nestabilitou. V roce 1938 ji obsadili Němci, po druhé světové válce spojenci a až smlouva z roku 1955 ukončila okupaci.

V témže roce země vyhlásila neutralitu.

V roce 1995 vstoupilo Rakousko do EU.

Největší část Rakouska je odvodňována Dunajem do Černého moře. Pouze malé oblasti jsou odvodněny Rýnem do Severního moře.

Rakousko je vyspělý průmyslový stát, uzavírá první desítku nejbohatších států světa. Těží

Salzburk

se zde řada nerostných surovin, zajímavostí jsou zásoby soli.

Rakousko je ekologicky uvědomělá země.

Turistické zajímavosti

Vídeň - zámek

a ZOO

Schönbrunn

/ZOO je nej-

starší na svě-

tě/, Prátr

/zábavní park a

galerie/, dóm

sv. Štěpána,

Hofburg. Vodo-

pády Krimml -

nejvyšší evrop-

ské vodopády.

Eisriesenwelt

ve Werfenu - největší ledová jeskyně na svě-

tě. K návštěvě zvou samozřejmě lyžařská

centra v Alpách a nádherné hrady a zámky

po celé zemi. Rakousko je proslulé hudební

tradicí, výtvarným uměním a architekturou.

Proslulé je zejména baroko, které v Mozarto-

vě rodišti Salcburku dosahuje téměř dokona-

losti. V Rakousku probíhá po celý rok řada

hudebních festivalů.

Co je charakteristické - Straussovy valčíky,

jablečný závin, Komisař Rex ;), Sigmund

Freud, tradiční lidové kroje zvané dirndly....

Nenechte ujít - skleničku dobrého vína, ná-

vštěvu rušného vídeňského vánočního trhu,

procházku Salcburkem - nádherná panora-

ma, posezení u šálku kávy v některé z kavá-

ren,

Významné osobnosti Rakouska - Beetho-

ven, Mozart, Haydn, Schubert, Marie Terezie,

J. Strauss...

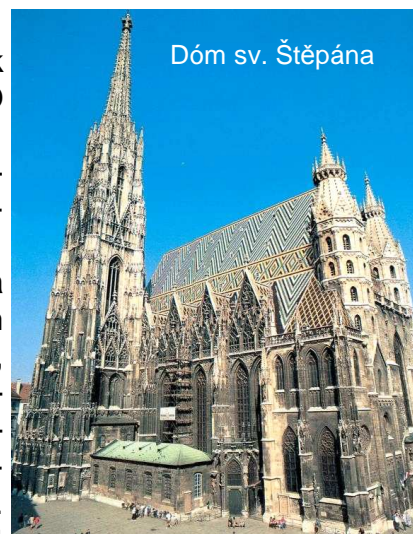
Charakteristické jídlo - jablečný závin,

Vídeňský řízek s knedlíkem, čokoládový

pudding se šlehačkou a čokoládovou polevou.

Nápoje - mladé víno, kořeněné svařené

víno /o Vánocích/.

Dóm sv. Štěpána

LICHTENŠTEJNSKO

- konstituční monarchie

Hlavní město : Vaduz

Počet obyvatel : 35.000

Náboženství : římskokatolické

Měna : švýcarský frank

Úřední jazyky: němčina

Obyvatelstvo: Lichtenštejňané, Rakušané, Němci, Švýcaři,...

Časové pásmo: +1 hodina

Lichtenštejnsko je hospodářsky a politicky spojeno se Švýcarskem /celní a měnová unie/. Nezávislost vyhlásilo v roce 1806.

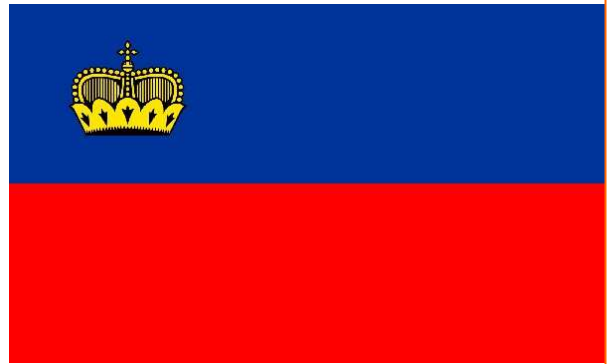
V zemi panuje mírné klima.

Země patří k nejmenším na světě, leží na svazích Alp v údolí řeky Rýn. Sousedí se Švýcarskem a Rakouskem.

Ekonomika je založena na průmyslu a výrobě zboží - např. zubařské vybavení, automobilové komponenty,....

Lichtenštejnsko nemá armádu, byla rozpuštěna v roce 1868.

Třetinu z celkového počtu obyvatel tvoří cizí státní příslušníci.

TURISTICKÉ ZAJÍMAVOSTI

Vaduz - významná galerie s obrazy Rubense, Halse, van Dycka a jiných malířů. Poštovní muzeum. Zámek Vaduz.

Balzers - zámek Gutenberg, poutní místo kaple Panny Marie z 18. století.

Malbun - vyhlášené lyžařské středisko.

Nendeln - základy římské vily, překrásné přírodní scenérie, zříceniny hradu.

Triesen - románská kaple.

Země je nejnavštěvovanější v období od prosince do dubna, a to zejména pro perfektní lyžařské podmínky.

Co je charakteristické - napodobeniny Švýcarska, vinařství, domov mnoha emigrantů, daňový ráj pro podnikatele, vášniví filatelisté,...

Klíčovým vývozním artiklem jsou umělé chrupy.

Charakteristické jídlo - vydatné polévky, sýry, horalská strava typu rösti /opečené brambory/ a wurst /klobása/.

Nápoje - lichtenštejnské víno, které se téměř nevyvážá.

NĚMECKO

- Spolková republika Německo

Hlavní město : Berlín

Počet obyvatel : 82,3 miliónů

Náboženství : katolické, protestantské

Měna : euro

Úřední jazyky: němčina

Obyvatelstvo: Němci, Lužičtí Srbové, Dánové, Frísové

Časové pásmo: + 1 hodina

Vznik: 18. ledna 1871

3. května 1949 (vyhlášení na základě Trizónie),
3. října 1990 (Znovusjednocení Německa)

Spolková republika Německo je federace 16 spolkových zemí. Hraničí s Nizozemskem, Belgií, Lucemburskem, Francií, Švýcarskem, Rakouskem, ČR, Polskem a Dánskem.

Německo je členskou zemí EU a NATO.

Člení se do tří přírodních oblastí - Severoněmecká nížina, Středoněmecká vysočina a Alpy. Ve starověku bylo území osídleno keltskými a germánskými kmeny.

Německo vyvolalo druhou světovou válku, po porážce v roce 1945 byla země rozdělena /v roce 1949/ na Spolkovou republiku Německo /západní Německo/, Německou demokratickou republiku /východní Německo/ a Berlín byl rozdělen na součást NDR a na Západní Berlín. Po pádu komunismu v roce 1990 bylo Německo sjednoceno.

Německá ekonomika je největší v Evropě a třetí největší na světě.

Turistické zajímavosti

Památky - Frankfurt, Norimberk, Berlín - Brandenburská brána, Brémské katedrála, Zwinger v Drážďanech, Kolínská katedrála, radnice v Rothenburgu, katedrála v Řezně, zámek Hohenzollern, zámek Neuschwanstein,

Příroda - alpská příroda, Lüneburské vřesoviště, Bavorský les, Bodamské jezero, pobřeží Baltského a Severního moře s pěknými písčitymi plážemi....

Charakteristické jídlo - Německá kuchyně je velmi rozmanitá a je nutné ji rozdělit podle jednotlivých regionů. V každém se vaří trochu odlišně, ale všude naleznete vynikající krajové speciality.

Některé oblasti jsou blízké naší české kuchyni, například Bavorsko, oblasti okolo Rýna známé pro výborná bílá vína jsou zase provázané s francouzskou kuchyní.

Mezi základní ingredience německé kuchyně patří maso vepřové, hovězí, drůbeží, zvěřina, sladkovodní i mořské ryby, zelenina, ovoce, mléčné výrobky, uzeniny, houby, med a produkty z obilí. Německá

kuchyně je také charakteristická velkými porcemi hlavního chodu a není tak rozdělena do více malých chodů jako třeba kuchyně italská, francouzská nebo kuchyně asijské. Najdete zde hodně masových jídel s omáčkami, knedlíky, kyselé zelí, velkou nabídku zeleninových i masových polévek.

Z nápojů kromě slavných německých piv, převážně ležáků a nejrůznějších druhů pšeničných kvasnicových piv, stojí za zmínku vynikající německá vína, především rýnská a moselská. A na podzim všude rozšířený a oblíbený burčák, kterému Němci říkají Federweißer nebo Neuer Wein. Ve Frankfurtu také dělají známé víno jablečné (Apfelwein).

Německé pivo je oslavováno slavným svátkem Oktoberfest, který se každoročně pořádá v Mnichově na přelomu září a října.

Německá kuchyně je také plná nejrůznějších uzenin a lahůdek. Najdete zde nepřehledné množství uzených a sušených mas, klobásek, párků, tlačenek,... Více na dalších stránkách.

Nápoje - pivo, bílá vína, ryzlinky...

Nenechte si ujít - Oktoberfest v Mnichově, berlínskou zeď, BMW, Volkswagen, Audi, Porsche, odkazy 2. sv. války v pomnicích na místech bývalých koncentračních táborů,..fotbal a další sportovní zážitky....

Vybrané typické německé speciality:

Badische Schneckensuppe – tradiční polévka ze šneků do které se přidává kysaná smetana, pocházející z oblasti Bádenska.

Bratwurst - běžná klobása vepřová a hovězí určená ke grilování. V jednotlivých regionech mají své vlastní odlišné klobásy s různým složením masa a koření. například klobásy frankfurtské (**Fränkische Bratwurst**) nebo nejznámější německé norimberské (**Nürnberger Rostbratwurst**). Konzumují se s pečivem a horčicí, některé se zelím a bramborovým salátem.

Currywurst – vepřová klobása kořeněná směsí koření curry, původem z Berlína, je to nejrozšířenější pokrm rychlého občerstvení z pouličních stánků.

Eintopf – zcela jistě nejznámější německý pokrm. Tradiční jídlo z jednoho hrnce. Jeho základem je velmi hustá zeleninová polévka, do které se přidává různé maso, párky a klobásy.

Eisbein – vařené vepřové koleno, obvykle podávané se

zelím a horčicí, někdy s bramborovou nebo hrachovou kaší. Grilovaná verze vepřového kolene pochází z Bavorska a nazývá **Schweinschaxe**.

Frankfurter Grüne Soße – specialita z Frankfurtu, omáčka ze sedmi čerstvých bylinek. Podává se s vařenými brambory nebo s natvrdo vařenými vejci, či s dušeným hovězím.

Geschnetzeltes – jedná se o menší kousky masa, grilované nebo například s omáčkou. Známe je telecí (Kalbsfleisch) v husté smetanové omáčce, někdy s houbami a bylinkami. Jedná se o pokrm ze Švýcarska, ale v Německu je hodně rozšířen. Podává se těstovinami Spätzle.

Jägerschnitzel – tzv. lovecký řízek z telecího nebo vepřového masa, s houbovou omáčkou. Přílohou mohou být Spätzle, brambory, bramborový salát nebo hranolky.

Kartoffelsalat – bramborový salát, který se po celém Německu dělá v různých variantách a je to oblíbená příloha mnoha jídel. Narodil od českého bramborového salátu se často podává teplý.

Königsberger Klopse – masové knedlíčky v bílé omáčce s kapary, podávané s bramborem. Původem z východního Pruska.

Vybrané typické německé speciality:

Leberkäse (sekaná), podobná té naší. Většinou se konzumuje s horčicí a chlebem, precílký nebo s bramborovým salátem.

Maultaschen – oblíbený pokrm a specialita především ze Švábska. Velké taštičky z těsta podobné italským ravioli plněné mletým masem, špenátem a kořením. Obvykle se konzumují nakrájené na plátky a osmažené, nebo se přidávají do vývarových polévek.

Rheinischer Sauerbraten – rýnská hovězí pečeně s omáčkou z hroznů a dalších přísad. Oblíbený pokrm z oblasti Porýní. Jako příloha bývají obvykle knedlíky.

Sauerbraten mit Lebkuchen-Soße – hovězí pečeně s perníkovou omáčkou, francká specialita z Norimberka. Jako příloha jsou knedlíky a červené zelí.

Schäufele – vepřové pečené ramínko. Specialita z více krajů, například bádenského nebo franckého. Podává se obvykle s knedlíkem a osmaženou cibulkou. Někdy může být ramínko i uzené.

Spätzle – čerstvé vaječné nudle vznikající škrábáním nebo tlačáním těsta. Těsto se škrábe do vroucí vody. Je to velmi oblíbená příloha k mnoha pokrmům s omáčkou.

Zwiebelkuchen – cibulový koláč. Specialita z oblasti Porýní, Švábska a dalších oblastí. Vynikající sláný koláč podobný francouzskému quiche. Tradičně se konzumuje na podzim s burčákem v oblastech, kde se pěstuje víno.

Ze sladkostí:

Schwarzwälder Kirschtorte – populární dort z oblasti Černého lesa v Bádenské oblasti. Čokoládový dort s krémovou polevou je plněný ve vrstvách třešňovou náplní.

Stollen – štola, tradiční německý vánoční koláč, pochází z oblasti Drážďan a je podobný naší vánočce, ale s větším obsahem ovoce a koření. Je z jednoho kusu a obalený celý v moučkovém cukru.

Otázky a úkoly:

1. Najděte v mapě a označte turisticky zajímavá místa
2. Vyznačte a popište nížiny a řeky Německa
3. Za pomoci atlasu vyznačte v mapě sousední státy
4. Čím je Německo proslulé?
5. Kolik spolkových zemí je ve federaci SRN?
6. Vyznačte v mapě průmyslové lokality Německa
7. Vyznačte v mapě hraniční přechody mezi ČR a Německem
8. Najděte v atlase a do mapy vyznač místa stáží naší školy v Německu
9. Podle atlasu vyznačte v mapě nejvýznamnější letiště Německa

STŘEDNÍ EVROPA

ČESKÁ REPUBLIKA

- republika

Hlavní město : Praha

Počet obyvatel : 10,3 miliónů

Náboženství : 60 % bez vyznání,
římskokatolické

Měna : česká koruna

Úřední jazyky: čeština

Obyvatelstvo: Češi, Slováci, Němci, Poláci,
Vietnamci, Romové

Časové pásmo: + 1 hodina

Vznik: 1. ledna 1993

ČR je vnitrozemský stát, sousedí s Německem,
Rakouskem, Slovenskem a Polskem.

ČR se skládá ze tří historických částí - Čech,
Moravy a Slezska.

Po porážce Rakousko-Uherska se
28. 10. 1918 české země osamostatnily a
vzniklo Československo. To existovalo až do
31.12. 1992, ale v různých formách.

ČR je průmyslově zemědělský stát. Ke
klíčovým nerostným surovinám patří uhlí,
kaolín, stavební hmoty a uran. V zemědělství
má svůj význam pěstování chmele, řepky, obilí
či cukrové řepy, dále sadařství a vinohradnictví.

Turistické zajímavosti

Památky - ČR je velmoc v počtu památek
zapsaných do UNESCO. K mimořádně
zajímavým patří obzvláště některé sakrální
památky, památky technické, jako například
vodní mlýny nebo plavební kanály. Hrady a
zámky jsou dokladem vysoké úrovně dřívějšího
stavitelství. Většinou také nabízejí bohaté

umělecké sbírky - vzácné kolekce obrazů,
koberců, zbraní, porcelánu, skla a jiných
uměleckých předmětů.

Praha - Karlův most, Prašná brána,
Staroměstské náměstí s radnicí, Orloj, Pražský
hrad, Chrám sv. Víta, Václavské náměstí se
sochou sv. Václava a Muzeem, ...ZOO,....

Olomouc - morový sloup Nejsvatější Trojice,
Radnice s orlojem, poutní místo Sv. Kopeček,
Dóm - místo smrti Václava III., Biskupský palác,
...

Města s významnou architekturou- Telč, Český
Krumlov, Litomyšl, Dačice, Liberec, Plzeň,....

Příroda - CHKO, CHKÚ, Moravský kras,
Punkevní jeskyně, Macocha, Sloupsko-
šošůvské jeskyně, sopka SOOS, Prachovské
skály, Adršpach, Labské pískovce,.....

Charakteristické jídlo - knedlík, zelí a
vepřové maso, svíčková na smetaně, brambor
a řízek, smažený květák s bramborem a
tatarskou omáčkou, bramborový knedlík,
špenát a vepřové maso,...

Nápoje - pivo Budvar a další stovky druhů,
absint, víno,....slivovice....

Nenechte si ujít - ranní procházku Královskou
cestou v Praze, ochutnávání piva,

výstavy křišťálu,

lidovou tvorbu,

knedlíky, hrady a

zámky, koncerty

vážné hudby....

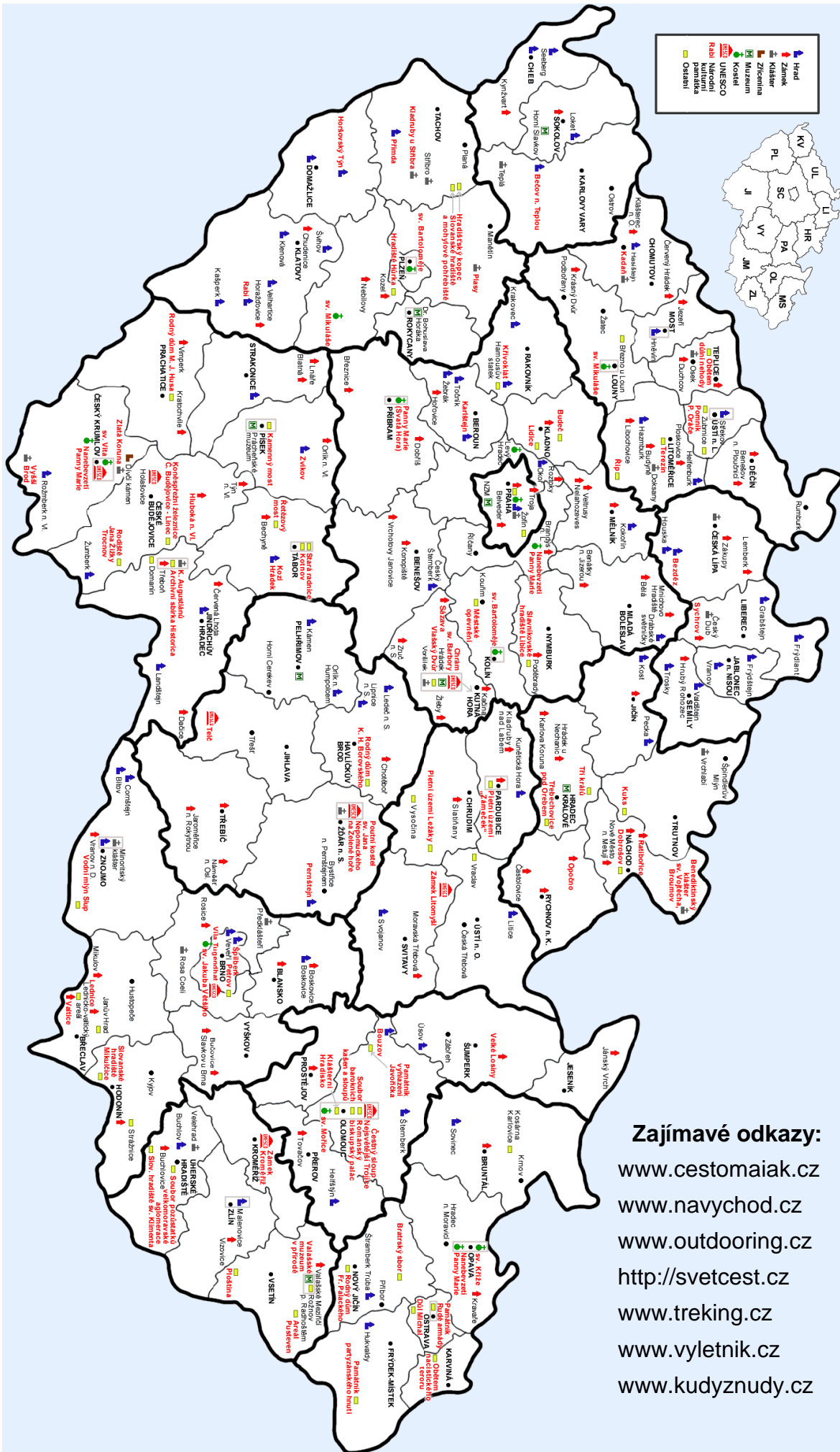
Osobnosti: Karel IV.,

T. G. Masaryk, J. Heyrovský,

J. Hus, B. Smetana,

A. Dvořák, M. Aleš,....

Zajímavé odkazy:
www.cestomaiak.cz
www.navychod.cz
www.outdooring.cz
<http://svetcest.cz>
www.treking.cz
www.vyletnik.cz
www.kudyznudy.cz

SLOVENSKO

- Slovenská republika

Hlavní město : Bratislava

Počet obyvatel : 5 miliónů

Náboženství : katolické

Měna : euro

Úřední jazyky: slovenština

Obyvatelstvo: Slováci

Časové pásmo: + 1 hodina

Slovenská republika vznikla rozdělením Československa k 1. 1. 1993.

Slovensko je vnitrozemský stát ležící ve středu Evropy a hraničící s Rakouskem, Maďarskem, Ukrajinou, Polskem a Českou republikou. Na jihu nížinná krajina přechází v pahorkatiny a vrchoviny a severněji v hory až velehory /Tatry/. Nejdelší řekou je 403 km dlouhý Váh.

Slovensko vstoupilo do EU a do NATO. Euro je měnou této země od roku 2009.

Pro Slovensko má velký význam cestovní ruch a v posledních letech i automobilový průmysl.

k největším ve střední Evropě.

Cestovní ruch je zaměřen zejména na četné lázně, teplé koupele a lyžování. Slovensko si

Vyrábějí se zde automobily značek - Volkswagen, Peugeot, Citroen a Kia.

zachovalo mnoho lidových zvyků a tradic.

Charakteristické jídlo - brynzové halušky, klobásy, ovčí sýr, oštiepok, uzený sýr, parenica.

Nápoje - pivo, vína, domácí slivovice, borovička.

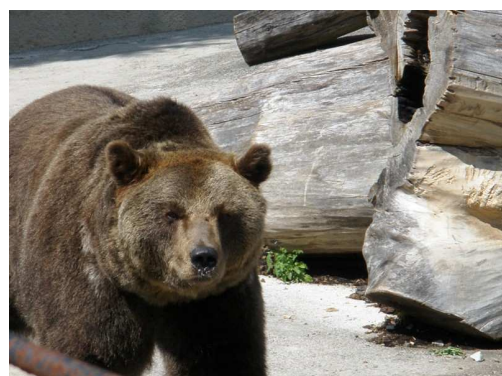
Nenechte si ujít - návštěvu zříceniny Spišského hradu, Levoču - středověké opevněné město s mnoha renesančními památkami, zkoumání jeskyní, horké koupele, zámek Bojnice /nejpopulárnější zámek/, staré uličky Bratislavy,....Vysoké Tatry, které se zvedají ze zelenajících se rovin, se zajímavou faunou a florou - medvědi, vlci, rysy, sviště, vydry, orly, norky,....můžete zde vidět i chráněné kamzíky.

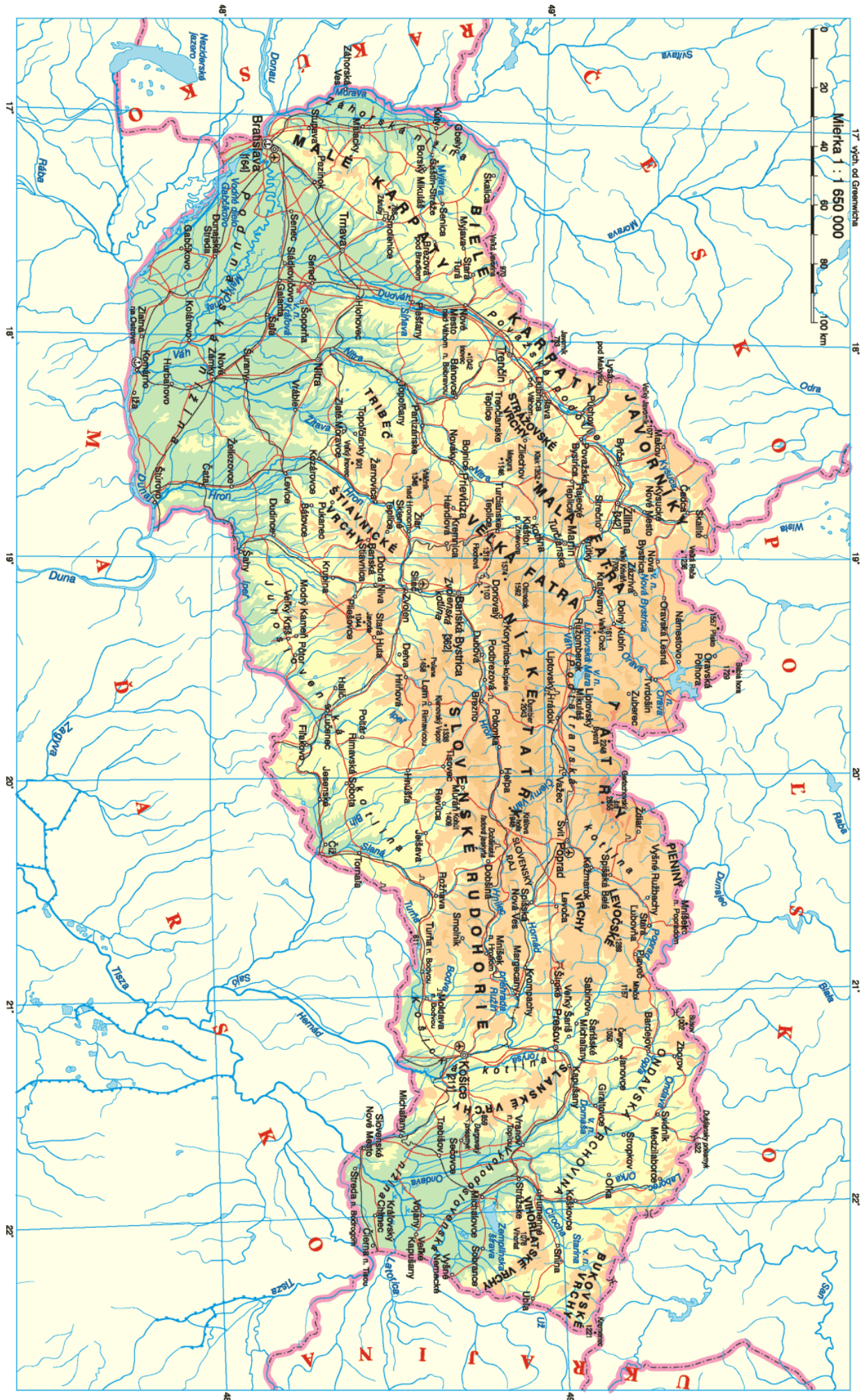
Turistické zajímavosti

Národní parky - Malá Fatra, Nízké Tatry, Slovenský ráj, Muránska planina, Pieninský park, Tatranský park.

Jeskyně - Belianská, Bystrianská, Demänovská ľadová, Poloniny, Slovenský kras, Velká Fatra, Dobšinská ľadová jeskyňa, Domica, Gombasecká

Na Slovensku je velké množství **hradů a zámků**.....Spišský hrad patří rozlohou

Otázky a úkoly:

1. Najdíte v mapě a označte národní parky
2. Zakroužkujte v mapě na předchozí straně pohoří a nížiny
3. Za pomoci atlasu najděte jeskyně uvedené v textu
4. Čím je Slovensko proslulé?
5. Zjistěte, které hrady a zámky leží v blízkosti Váhu
6. Vyznačte v mapě hlavní turistické cíle
7. Vyznačte v mapě hraniční přechody mezi ČR a Slovenskem

POLSKO

- Polská republika

Hlavní město : Varšava

Počet obyvatel : 38,5 miliónů

Náboženství : katolické

Měna : zloty

Úřední jazyky: polština

Obyvatelstvo: poláci

Časové pásmo: + 1 hodina

Vznik: 11. listopadu 1918 sjednocením území zabraných Ruskem, Německem a Rakouskem.

Polsko leží ve střední Evropě, hraničí s Německem, ČR, Slovenskem, Běloruskem, Ukrajinou, Litvou a Ruskem. Ze severu má Polsko přístup k Baltskému moři. Kromě jihu je téměř celé Polsko pokryto nížinami a rovinami. Severní Polsko vyplňuje Pomořanská a Mazurská jezerní plošina, středovýchodní a jihovýchodní část tvoří nízké vrchoviny Malopolská a Lublinská. Jih Polska prostupuje příhraniční pás horských masivů - Jizerské hory, Krkonoše, Góry Sowie, pískovcové Góry Stolowe, Bystřické hory, masiv Kralického Sněžníku, Vysoké a Nízké Beskydy, Tatry a Bieszczady. Podnebí se nad Polskem setkává kontinentální a oceánské.

Původními obyvateli Polska byli Slované. V roce 1999 vstoupilo Polsko do NATO a v roce 2004 do EU.

Polsko je průmyslově zemědělský stát s velkými zásobami nerostných surovin a s velkou soběstačností v pěstování plodin pro tuzemský trh. Největší námořní přístavy Štětín a Gdaňsk jsou i významnými místy pro výrobu lodí.

Polsko má dvě významné postavy nedávné minulosti - papež Jan Pavel II. a Lech Walesa, představitel boje proti komunistickému zřízení v Polsku.

Turistické zajímavosti

Památky

Varšava - Královský zámek, Saská zahrada, Barbakán, Královské lázně, gotická katedrála sv. Jana Křtitele, kostel sv. Kříže, Velké divadlo.

Krakov - kostel sv. Trojice, hrad Wawel,

Wieliczka - solné doly, podzemní kaple, socha Ježíška, lustry,...vše ze soli....

Osvětim - koncentrační tábor

Malbork - největší evropská gotická pevnost .

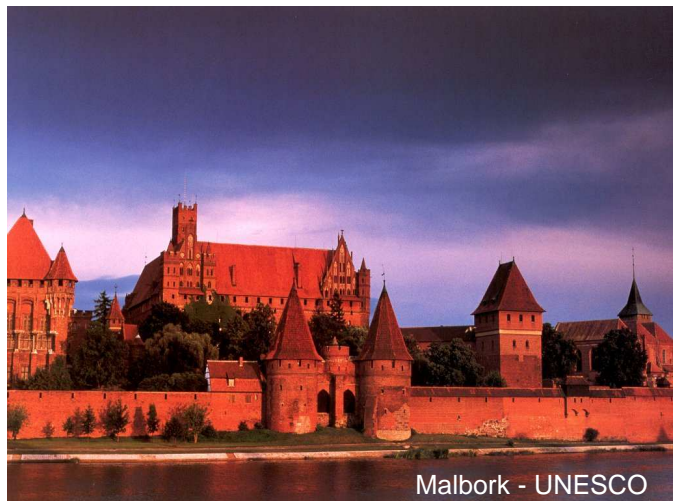
Příroda - Mazurská jezera - krásná příroda. Prales v Bielsko-Biale - žijí zde divocí tuři. Tatry - jedna z nejkrásnější horských krajín v Evropě.

Charakteristické jídlo - kyselé zelí s různými druhy masa, plněné taštičky.

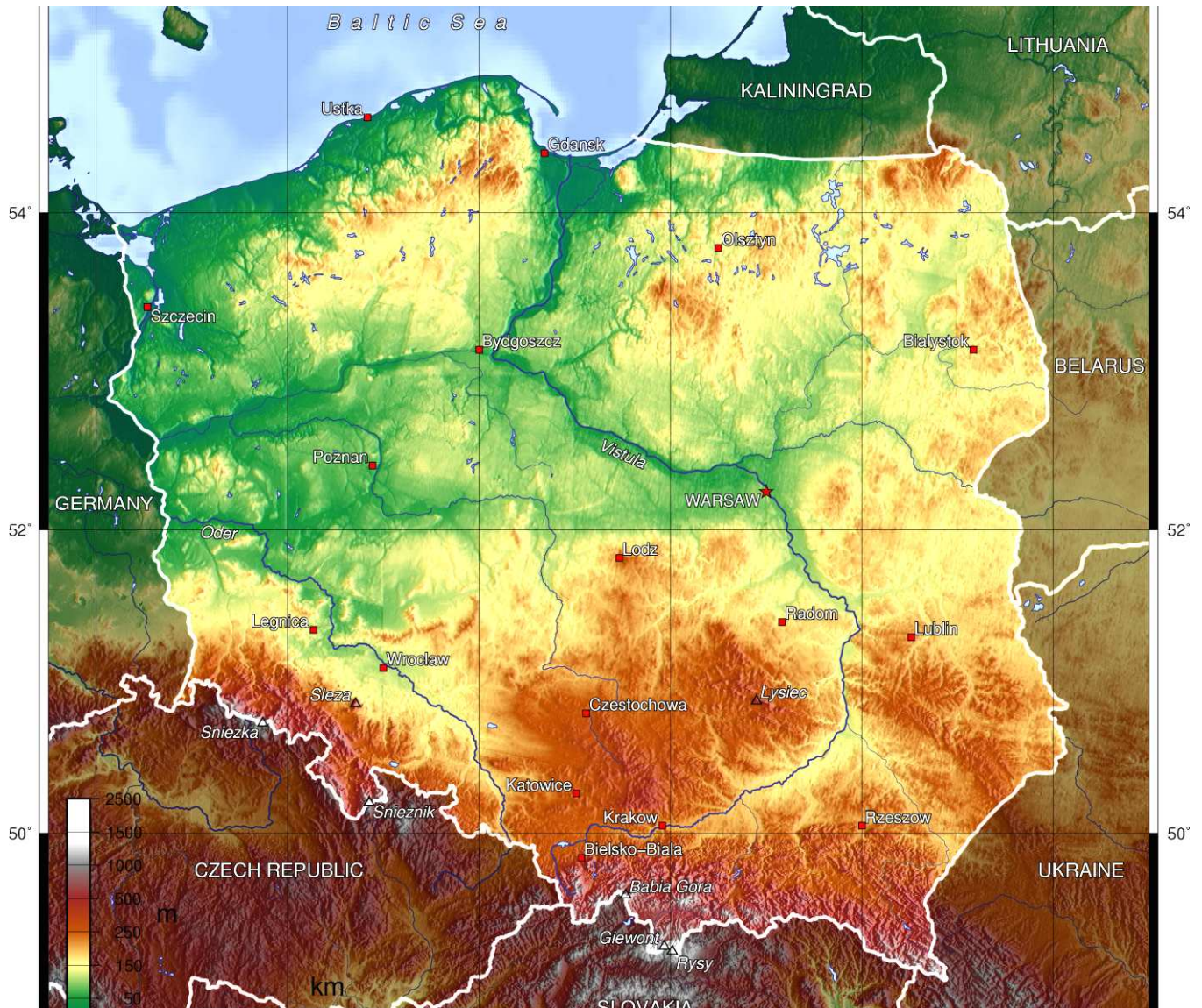
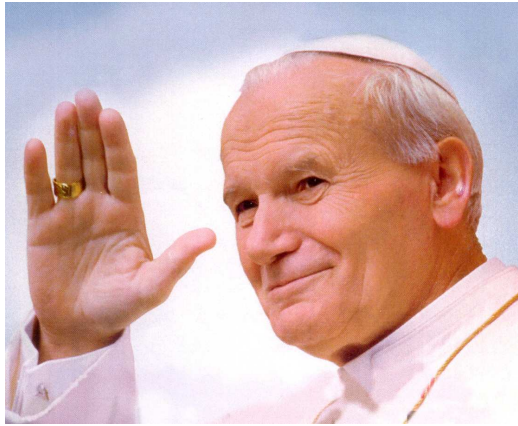
Nápoje - vodka, zubrowka.

Nenechte si ujít - prohlídku starého města

v Krakově a pobyt na zdejší tržnici ze 16. století. Procházku historickými uličkami Gdaňsku a oblíbené písčité pláže pobřeží Baltu. Návštěvu Osvětimi.

Malbork - UNESCO

Otázky a úkoly:

1. Najděte v mapě a označte významná pohoří
2. Zakroužkujte v mapě turisticky zajímavá místa
3. Za pomoci atlasu najděte největší přístavy
4. Čím je Polsko proslulé?
5. Zjistěte, které hrady a zámky leží v blízkosti hranic s ČR
6. Vysvětlete vztah Poláků k církvi
7. Vyznačte v mapě hraniční přechody mezi ČR a Polskem

MAĎARSKO

- Maďarská republika

Hlavní město : Budapešť

Počet obyvatel : 10 miliónů

Náboženství : katolické, kalvínské, luteránské

Měna : forint /HUF/

Úřední jazyky: maďarština /ugrofinský jazyk/

Obyvatelstvo: Maďaři, Němci, Rumuni, Romové,...

Časové pásmo: + 1 hodina

Vznik: 16. listopadu 1918 - rozpad Rakousko-Uherska

Maďarsko je vnitrozemský stát hraničící s Rakouskem, Slovinskem, Chorvatskem, Srbskem, Rumunskem, Ukrajinou a Slovenskem. Maďarsko je převážně rovinatá země, pouze na severu země se rozkládá menší pohoří z pásu Karpat. Významnou řekou je Dunaj a nejvýznamnější turistickým cílem jezero Balaton. Podnebí v Maďarsku je vnitrozemské.

Maďarsko je zemí lázní a termálních pramenů. Zemědělství se zaměřuje zejména na pěstování zeleniny a ovoce.

Turistické zajímavosti

Památky

Budapešť - novogotická budova parlamentu, kostel sv. Matyáše, radnice, Národní muzeum, ...**Debrecen** - synagoga, větrný mlýn a lázně.

Győr - obytná věž ze 13. století, měšťanské domy, kostely a náměstí Széchenyi.

Szombathel - skanzen.

Hévíz - léčivé termální jezero s průměrnou teplotou 30 stupňů Celsia.

Příroda - Jezero Balaton.

Nenechte si ujít - Léčebné termální lázně po celé zemi. Obzvláště oblíbené jsou cyklistické túry podél Dunaje. Zajímavá je i výprava do krasových jeskyní Aggtelek, které jsou na seznamu UNESCO.

Hledání hrobu hunského válečníka Atily spolu se zakopaným pokladem.

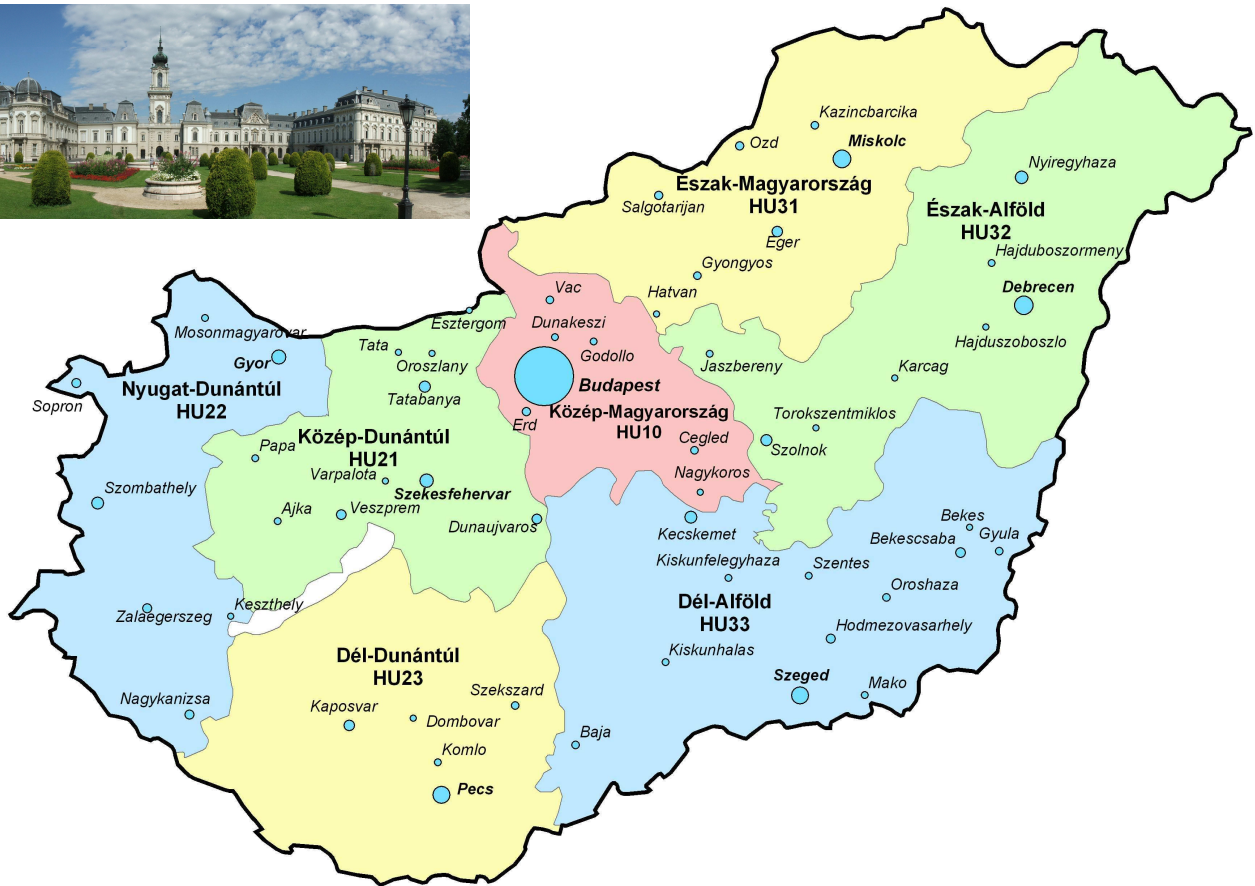
Charakteristické jídlo - zelné listy plněné rýží a masem, lahodný zákusek podobný vaječnému krému.

Nápoje - víno, pálenka /silná brandy z peckovitých druhů ovoce, jako například meruňky či švestky.

Co je charakteristické - v maďarštině se příjmení píše vždy před jménem stejně jako u asijských jazyků. Maďarsko je proslulé gulášem, salámy, Rubikovou kostkou, vodním pólem, cikánskou muzikou,....

Pro maďarskou kuchyni jsou typické lahodné a výživné pokrmy připravované s mletou červenou paprikou, cibulí, rajčaty a paprikovými lusky jako např. kotlíkový guláš, kuře na paprice s noky, plněné zelí, rybí polévka a kuřecí „Eintopf“ á la Újházy. Jako dezert se podávají nudle s tvarohem a slaninou, závin s třešňovou, tvarohovou a makovou náplní či lahodné sladkosti, jako např. galušky Somlói, příp. ševcovská pochoutka. Menu se sestává zpravidla z polévky, hlavního jídla a dezertu.

SLOVNÍČEK:

ano	igen	nemáte zač	nincs miért
čekárna	váróterem	nerozumím	nem értem
číšník	pincér	Obsazeno	foglalt
čtyři	négy	opravit	megjavítani
děkuji	köszönöm	Otevřeno	nyitva
deset	tíz	pět	öt
dobry den	jó napot	pospěšte si	siessen
dva	kettő	Promiňte	bocsánat
chci	akarok	prosím	kérem
Informace	tájékoztatás	Restaurace	étterem
jeden	egy	směna peněz	pénzváltás
kde?	hol?	toalety	toalett
kdy?	mikor ?	vchod	bejárat
kolik?	hány, mennyi?	vlevo	balra
kolik je hodin?	hány óra?	volno	szabad
lékárna	gyógyszertár	vpravo	jobbra
lékař	orvos	východ	kijárat
muži	férfiak	lékárna	gyógyszertár
nádraží	pályaudvar	lékař	orvos
ne	nem	muži	férfiak
Nebezpečí	veszély	nádraží	pályaudvar
		ne	nem
		Nebezpečí	veszély

Otázky a úkoly:

1. Najděte pověst o vzniku Budapešti a vyprávěj ji spolužákům
2. Zakroužkujte v mapě turisticky zajímavá místa
3. Za pomoci atlasu najděte největší lázně
4. Čím je Maďarsko proslulé?
5. Zjistěte, která turisticky zajímavá místa leží v blízkosti hranic s ČR
6. Vysvětlete vztah Maďarů a Slováků
7. Vyznačte v mapě města dle diktátu

JIŽNÍ EVROPA

ITÁLIE

- Italská republika

Hlavní město : Řím

Počet obyvatel : 58 miliónů

Náboženství : katolické

Měna : euro

Úřední jazyky: italština

Obyvatelstvo: Italové, Friulové, Piemontčané, Aostané, Sardové

Časové pásmo: + 1 hodina

Vznik: 17. března 1861 se sjednotily městské státy a vznikla Itálie. Je člen EU i NATO. Leží na Apeninském poloostrově. Hraničí s Francií, Švýcarskem, Rakouskem a Slovinskem. Na území Itálie leží dva městské státy - Vatikán, který má rozlohu 3,2 km², a San Marino. To má rozlohu 39 km². Itálii omývají Jónské, Tyrhénské a Jaderské moře. K Itálii patří dva velké ostrovy - Sardinie a Sicílie. Povrch Itálie je převážně hornatý. Na severu dominují Alpy, které od střední Itálie odděluje Pádská nížina. V Itálii jsou častá zemětřesení a erupce sopek, z nich nejznámější jsou Etna a Vesuv.

V dějinách Itálie je samozřejmě nejvýznamnější období vzniku Římské říše, která dominuje dění více než tisíc let a rozpadá se až kolem roku 476 n.l., přičemž sám Řím zůstává dodnes centrem křesťanství.

Ekonomika státu je rozdělena mezi průmyslový sever a zemědělský jih. Významný je pro Itálii rybolov, pěstování sóji, oliv, tabáku, vinné révy a zeleniny. V Itálii jsou významná ložiska mramoru. Velký význam má automobilová výroba /Fiat/ a elektrotechnický průmysl.

Turistické zajímavosti

Památky - V Itálii můžete navštívit 41 památek UNESCO. Mezi nejvýznamnější patří města - Řím, Florencie, Benátky, Pisa, Neapol, Siena, Padova, Asisi, Verona, Pompeje.....

Charakteristické jídlo - Italská kuchyně je vynikající, počítá se ke třem nejlepším kuchyním na světě. V minulosti dala také základ kuchyni francouzské a do jisté míry ovlivnila i jiné evropské kuchyně. Italskou

kuchyni si zamiluje každý, kdo ji ochutná - její skvělé pokrmy z ryb a masa, rozmanité úpravy různých druhů zeleniny, vonící nádivky, různě upravené těstoviny, zmrzlina, ovocné dezerty.

Maso se většinou dusí, peče nebo griluje, před grilováním se zpravidla nakládá do oleje s přísadou bylinek a koření. Častou součástí jídelniček bývají kuřata, na jejichž úpravu vlastní italská kuchyně řadu skvělých receptů - na víně, s

rajčaty, s paprikami apod. Italové dovedou skvěle využívat darů svého moře (frutti di mare) - ústřic, mušlí, raků, krabů, humrů, langust, sépií, mnoha druhů ryb - k přípravě široké palety chutných pokrmů.

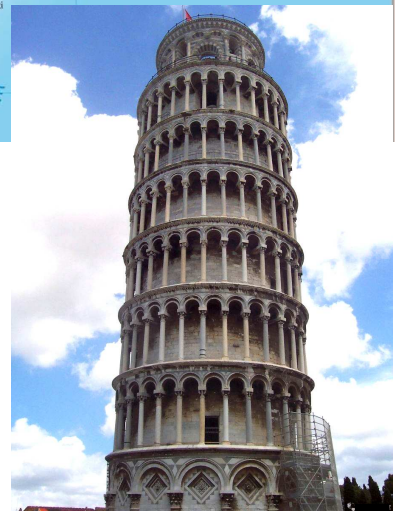
Ryby připravují nejčastěji na grilu, smaží nebo pečou na olivovém oleji s přísadou citrónové šťávy a čerstvých bylinek. Italové mají ve velké oblibě polévky. Na světoznámou "minestrone" - hustou polévku s velkou dávkou zeleniny, s rýží nebo těstovinami - nemají italské hospodyně jednotný recept. V jižní Itálii jsou již po staletí denním pokrmem těstoviny, jež se vyrábějí v mnoha podobách a upravují na mnoho způsobů. Oblíbené jsou také těstoviny zelené, připravené se špenátem. Přestože na italském trhu jsou těstoviny kvalitní, mnohé hospodyně je připravují doma samy. Těstoviny se podávají obvykle jako samostatný chod, zřídka jako příloha. Některé druhy těstovin, např. cannelloni, ravioli, tortellini, se podávají s masovou, šunkovou nebo sýrovou náplní. V severní Itálii je denním pokrmem rýže. Rýži - stejně tak těstoviny - vaří italské hospodyně a kuchaři "al dente" (podle zubu), nikoliv podle hodin. V Itálii a po celém světě oblíbená je (neapolská) pizza. Připravuje se ze slaneho těsta, rajčat, sardelek, sýra a bylinek. Při přípravě mnoha italských pokrmů je nezbytný určitý sýr, který pokrmu dává určitou konzistenci a správnou chuť - Mozzarella, Gorgonzola, Parmagiano -, a přísada bylinek a koření - petrželka, oregano, šalvěj, bazalka, rozmarýn, fenykl... Velké oblibě se těší zmrzlina, která se podává spolu s ovocem jako dezert. **Nápoje** - víno

Nenechte si ujít - nepřeborné množství památek po celé Itálii.

Otázky a úkoly:

1. Vyhledejte turistické cíle v citovaných městech v článku o Itálii
2. Zakroužkujte v mapě turisticky zajímavá místa
3. Za pomoci atlasu najděte největší sopky
4. Čím je Itálie proslulá?
5. Zjistěte v plánovači cest, kudy se jede z Mladé Boleslavi do Říma a vyznačte
6. Jaké pověsti o Itálii znáte?
7. Vyznačte v mapě města dle diktátu

ŘECKO

- Řecká republika

Hlavní město : Atény

Počet obyvatel : 11 miliónů

Náboženství: pravoslavné,
řeckokatolické

Měna : euro

Úřední jazyky: řečtina

Obyvatelstvo: Řekové,
Makedonci, Turci,

Albánci, Romové,...

Časové pásmo: + 2 hodiny

Vznik: 25. března 1821
odtržením od Osmanské říše.

Řecko leží na jihu Balkánského poloostrova

a rozkládá se i na ostrovech v Egejském,
Středoziemním a Iónském moři. Řecko hraničí

s Albánií, Makedonií, Bulharskem a Tureckem.
K Řecku patří okolo dvou tisíc ostrovů

a ostrůvků. Osmdesát procent země tvoří hory
a pohoří. Horská pásma se souhrnně označují
Helenidy. Centrální horstvo se označuje
Pindos.

Území dnešního Řecka bylo osídleno v období
2000 let př.n.l., později zde vznikly první
rozvinuté civilizace - mínojská a mykénská.
Následně se vytvořily městské státy - Atény

a Sparta. V roce 1952 vstoupilo Řecko do
NATO a je i členem EU.

Pro Řecko je cestovní ruch na prvním místě
v ekonomickém uvažování. Řecko je jedním
z největších producentů oliv.

Turistické zajímavosti

Památky - Achillion - palác na ostrovu Korfu,
Thessaloniki - stará čtvrť s byzantskými
památkami. Hora Athos - „mnišská republika“,
kláštery mnichů s tisíciletou historií, kam nesmí
ženy a muži smějí jen na speciální povolení.
Olynthos Kerkyra - stará a nová pevnost.
Olympia - starověké město, dějiště
olympijských her. Delfy - domov slavné
věštkyně Pýthie. Ostrov Rhodos - Údolí motýlů
v UNESCO. Athény - historické stavby ve
městě.

Nenechte si ujít - Večeři venku pod světlem

zalitou Akropolí v
Aténách. Cestování
po ostrovech,
úžasné klášterní
komplexy vysoko v
horách.

Charakteristické jídlo a nápoje -

Podnebí a odlišný
životní styl mají za
následek i odlišné
stravovací návyky,
než na které jste
možná zvyklí.
Protože Řekové
milují noční život,

rána pro ně jakoby neexistovala. Při odpolední
snídani se pak spokojí s šálkem kávy a na oběd
také příliš nedbají. Večeře je pak tím hlavním
jídlem celého dne a jedná se o skutečné
společenské posezení.

Některé řecké recepty jsou staré až 4 tisíce let,
není proto divu, že slovo gastronomie pochází
právě z Balkánského poloostrova. Řecká
kuchyně je velmi rozmanitá. Její základ je
tvořen čerstvými ingrediencemi, velkým
množstvím zeleniny, luštěnin, koření a bylinek.
Nepostradatelný je také kozí sýr. A nikdy nesmí
chybět kvalitní olivový olej, který je součástí
snad všech pokrmů. Také má blahodárné
účinky na zdraví. Mnohdy vám bude podáván i
bílý chléb, který mají místní velmi v oblibě
nehledě na to, k čemu má být přikusován.
V přípravě mořských pokrmů jsou Řekové jedni
z nejlepších, zkuste např. vynikající krevety
nebo chobotnice.

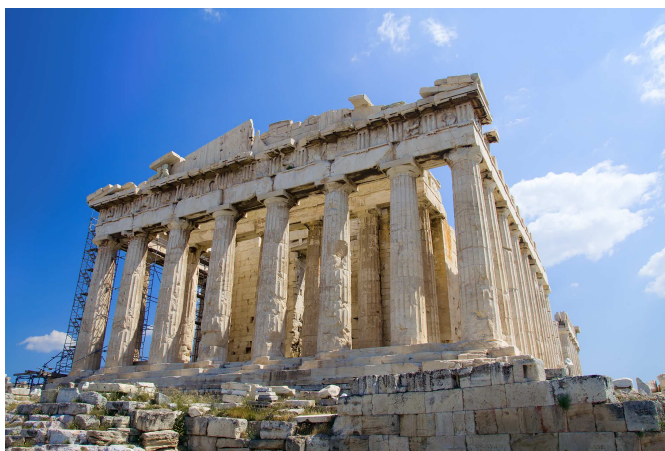
Řecká kuchyně poskytuje bohaté uspokojení
jak milovníkům masa, tak vegetariánům.
Mezi ty nejlepší řecké tradiční speciality patří
jednoznačně moussaka (musaká), což je lilkový
náky s mletým masem pečeným v troubě a
dochucuje se bešamelovou omáčkou a skořicí.
Mezi další patří souvlaki, tedy kousky jehněčího
a vepřového masa pečeného na špejli nebo
jehle. Jistě budete znát řecký gyros, kus
jehněčího (vepřového nebo kuřecího) masa,
který se zvolna opéká. Postupným
odřezáváním je docíleno dokonalého propečení
všech částí masa.

Koření neslouží pouze k dochucení, jeho použití je významnější než u nás, hraje významnou roli v každém řeckém pokrmu. Česká majoránka, kmín, pepř a paprika je vystřídána především saturajkou, tymiánem a bazalkou. Na své si přijdou také milovníci česneku a cibule. Využití najdou i sladká koření jako skořice nebo hřebíček.

Pestrosti nabídky a jedinečnosti jídel řecké kuchyně můžeme vděčit kombinaci středomořského a orientálního vlivu. V některých tradičních tavernách se můžete sami účastnit přípravy vašeho pokrmu, kuchaři vás pustí ke grilu, nechají vás nahlédnout pod pokličky, anebo si sami vyberete čerstvé ryby z chladícího boxu.

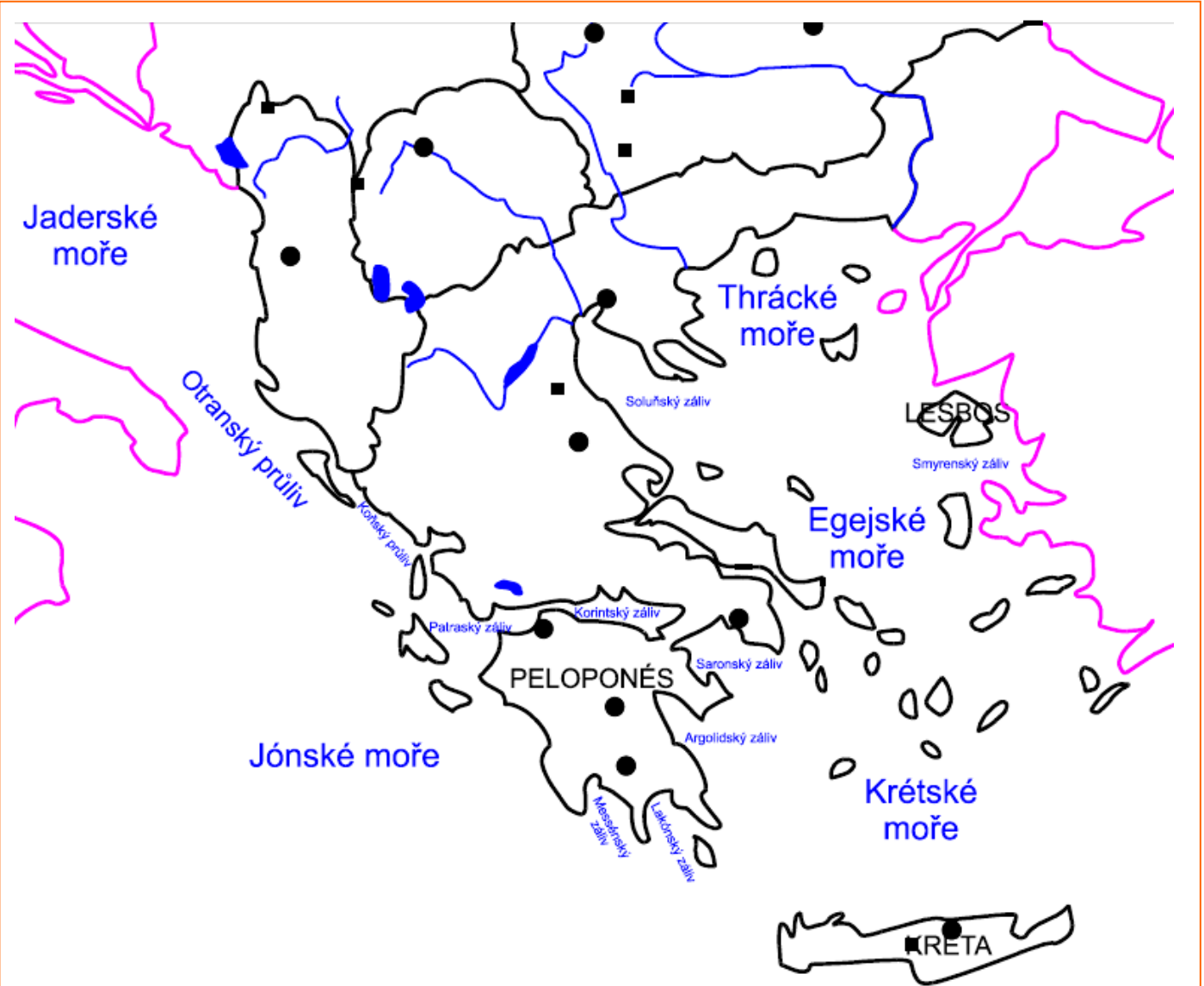
Navštívíte-li někdy Řecko, nezapomeňte ochutnat řecká vína, která jsou také světově proslulá. Milovníci piva si zde nepřijdou příliš na své, turisté dávají přednost zahraničním pivům jako je Heineken než místním značkám (např. Mythos). Ouzo je tradičním čistým alkoholem, jehož hlavní složkou je anýz. Jednoznačně patří k tomu ostřejšímu pití, které máte možnost ochutnat. Samozřejmě si dopřejte i panáka domovské metaxy, jež bývá také častým suvenýrem turistů, který si vezou domů. U nealkoholických nápojů dejte přednost ovocným džusům, tzv. fresh juices, které mají 100% šťávu ovoce a jsou obvykle připravovány přímo před vašimi očima.

Co je charakteristické - Řek Zorba, hudba, krásné pláže, rodiště filozofie, olivy, ouzo / nejoblíbenější řecký aperitiv/, spousty antických fragmentů, minojské paláce s freskami na Krétě, „pupek světa“ v Delfách,.....

Kerkyra

Otázky a úkoly:

1. Najděte pověst o „Maratónském běhu“ a vyprávěj ji ostatním:
2. Zakroužkujte v mapě turisticky zajímavá místa:
3. Za pomoci atlasu najděte Olymp, Korfu, Rhodos :
4. Čím je Řecko proslulé?
5. Zjistěte, která místa jsou v Řecku nejnavštěvovanější:
6. Na internetu zjistěte nejvýhodnější spojení do Atén a na Korfu:
7. Vyznačte v mapě města dle diktátu:

MALTA

- Republika Malta

Hlavní město : Valletta

Počet obyvatel :

400 tisíc

Náboženství : římsko-katolické

Měna : euro

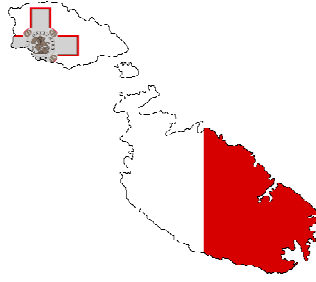
Úřední jazyky: maltština, angličtina

Obyvatelstvo: Malťané, Britové, Italové,...

Časové pásmo: + 1 hodina

Vznik: 21. 9. 1964 vyhlášena nezávislost na Velké Británii.

Malta je ostrovní stát ve Středoziemním moři. Rozkládá se na následujících obydlených ostrovech - Malta, Gozo, Comino. K Maltě náleží i tři malé neobydlené ostrůvky. Ostrovy jsou reliktem dřívějšího spojení mezi Afrikou a Evropou. Malta má silně omezené zásoby sladké vody. Vlhké zimní období totiž střídá horké léto s prakticky žádnými srážkami.

KYPR

- Republika Kypr

Hlavní město : Nikósie

Počet obyvatel :

800 tisíc

Náboženství : pravoslavné křesťanství

Měna : euro

Úřední jazyky: řečtina, turečtina

Obyvatelstvo: Řekové, Turci, Arméni, Libanonci

Časové pásmo: + 2 hodiny

Vznik: 16. 8. 1960 vyhlášena nezávislost na Velké Británii.

Kypr je ostrovní stát. Leží ve východní části Středoziemního moře, jižně od Turecka. Kypr je „rozdělen“ na řeckou a tureckou část.

Mezi oběma částmi jsou trvalé sváry. Optimální doba pro návštěvu - duben—květen, září—říjen, kdy není takové vedro.

Turistické zajímavosti

Památky - Hypogeum /UNESCO/, prehistorické chrámy HagarQim-Mnajdra, město Valletta, chrámové komplexy Ta Hagraat a Tarxien, města Mdinu, Rabat, malebný přístav Marsaxlokk, chrámy v Ggantiji, které jsou starší než egyptské pyramidy,....

Nenechte si ujít - výhled na celý ostrov z města Mdina, tradiční slavnosti festa /na počest ochránce ostrova/ s mnoha ohňostroji, potápění v útesech....

Charakteristické jídlo - makarony s vejcem, rajčaty a masem pečené v troubě, mqaret - smažené pečivo plněné sekanými a ochucenými datlemi.

Nápoje - Kinnie - nealkoholický nápoj s příchutí pomerančů a aromatických bylin.

Co je charakteristické - kostely, starověké budovy, blázniví řidiči, křížáčtí rytíři, maltézský kříž,....

Turistické zajímavosti

Památky - Lárnaka má krásnou pobřežní promenádu, chrám sv. Lazara. Limassol - hrad, divadlo Curium, chrám Apolla a starobylé město Amathus. Páfos - malebné město na skalnatých útesech /UNESCO/.

Nenechte si ujít - Byzantskými freskami zdobené kostely v pohoří Tróodos, cyklistickou túru po téměř opuštěném poloostrově Kárpas, ponory bez skafandru u mysu Gréko a koupání na liduprázdných plážích.

Charakteristické jídlo - kleftiko - jehněčí pečeně nebo mezedes - jednohubky, saláty a další předkrmy.

Nápoje - turecká rakie nebo řecká zivania, pálenky vyráběné destilací šťávy vznikající při lisování vinných hroznů

Co je charakteristické - hustá silná káva, turecké a britské vojenské základny, demarkační linie, citrusové sady,....

Отázky a úkoly:

1. Vyznačte na mapě ostrovy Kypr, Malta
2. Označte i další ostrovy Středozemního moře
3. Zjistěte historii rozdělení Kypru
4. Čím je Kypr proslulý?
5. Čím je Malta proslulá?

SLOVINSKO

- republika

Hlavní město : Lublaň

Počet obyvatel : 2 milióny

Náboženství : katolické, muslimské

Měna : euro

Úřední jazyky: slovinština

Obyvatelstvo: Slovinci, Chorvati, Srbové, Maďaři, Makedonci

Časové pásmo: + 1 hodina

Vznik: Slovinsko vyhlásilo 25. 6. 1991 nezávislost na Jugoslávii.

Slovinsko je přímořský stát na pomezí Balkánu a střední Evropy. Slovinsko hraničí s Rakouskem, Maďarskem, Chorvatskem a Itálií. Na jihozápadě má přístup k Jaderskému moři. Dnes je Slovinsko nejbohatší ze zemí, které si v 90. letech prožily transformaci. V roce 2004 vstoupila země do EU a v roce 2007 přijala euro.

Turistické zajímavosti

Památky - Ljubljana - renesanční zámek na gotických základech a další památky ve městě, Bled - Blejski hrad. Hrad Predjama.

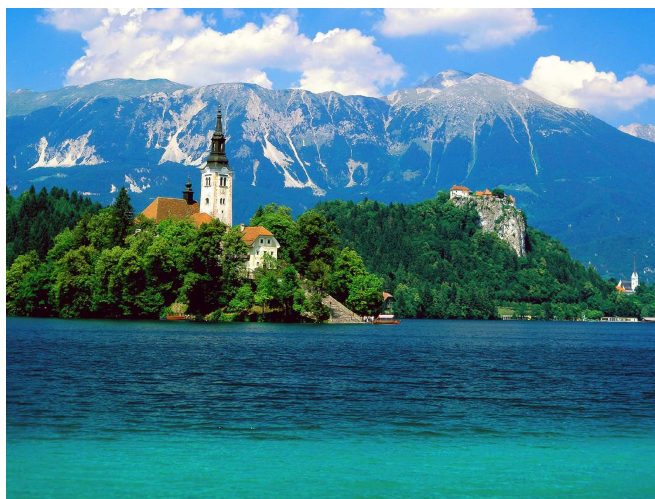
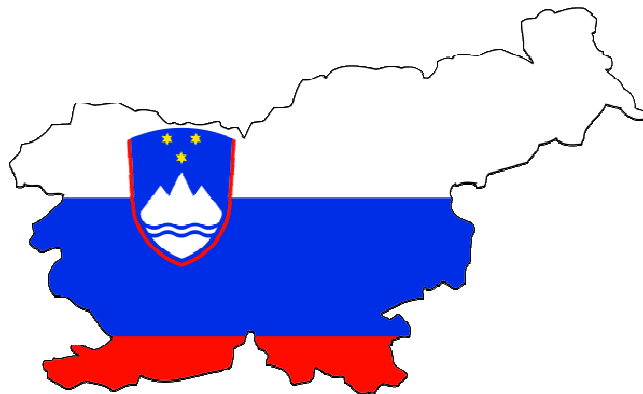
Příroda - Národní park Troglav - mnoho stezek, jezer a vodopádů. Krasový region s velkým množstvím překrásných jeskyní. Pobřežní pláže.

Nenechte si ujít - rafting v tyrkysových peřejích řeky Soča, poklidnou plavbu na pohádkovém jezeře Bled. Návštěvu hřebčína světoznámého koňského plemene lipicánů v Lipici....

Charakteristické jídlo - žlikrofi - rivoli se sýrem, slaninou a pažitkou, gibanica - bohatý dezert z listového těsta, ovoce a oříšků, tvarohu a máku, celý zdobený šlehačkou.....

Nápoje - žganje - silná pálenka destilovaná z různého ovoce, výborné šumivé víno....

Co je charakteristické - pohádkové hrady a zámky, panenské lesy, krásně modré řeky, obyvatelé milující dobrodružství,....

Otázky a úkoly:

1. Vyznačte na mapě průjezd Slovinskem při cestě z ČR do Chorvatska
2. Označte část Slovinska, která má přístup k moři
3. Vyznačte v mapě města dle diktátu

CHORVATSKO

- republika

Hlavní město : Záhřeb

Počet obyvatel : 4,5 miliónů

Náboženství : římskokatolické, ortodoxní, islám

Měna : kuna /HRK/

Úřední jazyky: chorvatština

Obyvatelstvo: Chorvati, Srbové, Bosňáci

Časové pásmo: + 1 hodina

Vznik: Chorvatsko vyhlásilo vznik 25.6. 1991 /rozpad Jugoslávie/.

Chorvatsko je země, která hraničí se Slovinskem, Maďarskem, Srbskem, Bosnou a Hercegovinou a s Černou Horou /Montenegro/. Pobřeží Chorvatska je příkré a skalnaté. Podél řek Sávy a Drávy jsou nížiny. Na severu pak horské pásmo Dinárské soustavy. Chorvatsko se potýká s velkým nedostatkem pitné vody.

Turistické zajímavosti

Památky - Dubrovnik - kostely a kláštery, staré město, Split - antický Diokleciánův palác, Trogir /UNESCO/- stavby ze 13. století, pevnost, románsko-gotická katedrála sv. Vavřince,...Zadar - biskupský komplex s katedrálou sv. Anastázie, pozůstatky antiky... Lubenica - opevnění města, středověký hrad Veliki Tabor, pevnost v Pule, Záhřeb - staré město.....

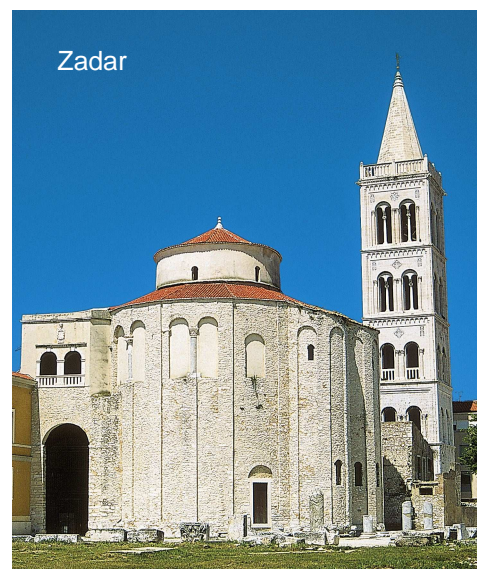
Příroda - Plitvická jezera /UNESCO/ s mnoha vodopády (místo, kde se natáčela série Vinnetou), národní park Krka - jezera a vodopády,...

Nenechte si ujít - procházku opevněným středověkým městem Dubrovnik, prohlídku Splitu, návštěvy vodopádů a pláží....

Charakteristické jídlo - čevapčići - pečené kořeněné masové kuličky, pasticada - hovězí se špekem pečené na víně a koření, mořské „plody“, maso pečené na grilu,...

Nápoje - pálenka ze švestek, víno

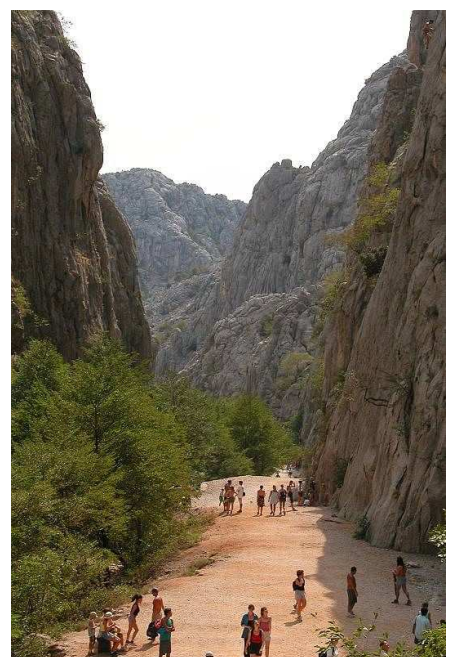
Co je charakteristické - rybářské vesničky, kavárnská kultura, terakotové střechy, barokní katedrály, paprika a česnek, průzračně čisté moře, čisté promenády,... Kravaty a kuličková pera vznikly v Chorvatsku.

Otázky a úkoly:

1. Vyznačte na mapě nejvýznamnější místa Chorvatska
2. Označte ostrovy
3. Zjistěte všechny tři možné příjezdové cesty z ČR do Splitu
4. Čím je Chorvatsko proslulé?
5. Na adrese www.chorvatsko.cz najdete podrobné informace k cestování do této země - poplatky za dálnice, rychlostní limity, místa největších kempů, ceny loďní dopravy,...
6. Jaké pláže převažují v Chorvatsku?
7. Zjistěte ceny zájezdů do Chorvatska v různých obdobích - do kempů a do apartmánů:
8. Lze v Chorvatsku poslouchat rádio vysílající česky? Pokud ano, kdy a jaké?

SRBSKO

- republika

Hlavní město : Bělehrad
Počet obyvatel : 8 miliónů
Náboženství : pravoslaví, islám
Měna : srbský dinár
Úřední jazyky: srbština
Obyvatelstvo: Srbové, Albánci, Maďaři
Časové pásmo: + 1 hodina

Srbsko je republika v centru Balkánského poloostrova. Hlavním městem je Bělehrad. Jako samostatný stát vzniklo 5. června 2006 po rozpadu soustátí Srbsko a Černá Hora, kdy Černohorci rozhodli těsnou většinou pro vystoupení ze společného státu v referendu konaném 21. května 2006. Dne 17. února 2008 pak došlo k jednostrannému vyhlášení samostatnosti provincie Kosovo, což vedlo k napětí na mezinárodním i vnitropolitickém poli. Srbsko sousedí na severu s Maďarskem, na východě s Rumunskem a Bulharskem, na jihu s Makedonií, na jihozápadě s Černou Horou, Albánií nebo mezinárodně plně neuznaným Kosovem na západě pak s Bosnou a Hercegovinou a Chorvatskem.

Srbsko je díky své přírodě jednou z nejkrásnějších evropských zemí. Patří k nejzachovalejším evropským přírodním územím. Srbsko má 5 národních parků a mnoho chráněných přírodních území v různém stupni ochrany. Velkou část Srbska tvoří pohoří. Celkem 15 horských vrcholů přesahuje výšku 2000 metrů. Odpočívat můžete v Srbsku i při outdoorových aktivitách. Neváhejte navštívit vyhlášená srbská lyžařská střediska. Některé srbské ski areály snesou srovnání s nej kvalitnějšími evropskými resorty. Velkým lákadlem k návštěvě Srbska jsou také termální lázně. Mezi klenoty srbského cestovního ruchu patří staré pravoslavné kláštery, které jsou svědky dějinných událostí utvářejících osud Evropy i celého světa.

Turistické zajímavosti

Památky - středověké kláštery a pevnosti,...

Příroda - Nádherné krasové jeskyně vytvářejí rozsáhlé podzemní systémy.

Charakteristické jídlo - grilované maso, kořeněné karbanátky, kebab s cibulí a pepřem.

Nápoje - pivo, koňak, pálenka.

BOSNA A HERCEGOVINA

- republika

Hlavní město : Sarajevo
Počet obyvatel : 4,6 miliónů
Náboženství : pravoslaví, muslimové, katolíci
Měna : srbský dinár
Úřední jazyky: srbština
Obyvatelstvo: Bosňané, Srbové, Chorvati
Časové pásmo: + 1 hodina

Bosna a Hercegovina je federativní přímořská republika na Balkánském poloostrově v jihovýchodní Evropě. Sousedí s Chorvatskem, Srbskem a Černou Horou. Do roku 1992 byla součástí bývalé Jugoslávie. S mořem je spojena úzkým koridorem k přístavu Neum.

Turistické zajímavosti

Památky - Prusac - muslimské poutní místo, Mostar - most, Sarajevo - mešity, kostely,...

Příroda - překrásná přírodní zřídla

Charakteristické jídlo - sýrový koláč, jablečný dort s vlašskými ořechy a se smetanou,...

Nápoje - pálenka z vinných hroznů.

ČERNÁ HORA

- republika

Hlavní město : Podgorica
Počet obyvatel : 730 tisíc
Náboženství : pravoslaví,
islám

Měna : euro

Úřední jazyky: černo-
horština

Obyvatelstvo: Černohorci, Srbové, Chorvati,
Albánci

Časové pásmo: + 1 hodina

Černá Hora je velmi hornatý stát, celé území náleží k Dinárským horám. Nejvyšší vrcholky přesahují nadmořskou výšku 2500 m - Zla Kolata (2534 m), Dobra Kolata (2528 m), Rosni vrh (2524 m). Nejhornatější je sever a západ státu spolu s pruhem kolem pobřeží. Nížiny se vyskytují pouze v okolí Skadarského jezera.

Černá Hora leží v subtropickém podnebném pásmu středomořského typu. Neteče zde žádná velká řeka, mezi významné se ale řadí: Zeta, Morača, Komarnica (Piva), Lim, Tara, Cetina, dominantní postavení mezi jezery má Skadarské jezero. V Černé Hoře velmi rychle kvete turistický ruch. Hlavní turistická letoviska se nacházejí u moře, jedná se o města Budva, Kotor, Ulcinj aj. (Sveti Stefan, Sutomore , Bečići...).

Turistické zajímavosti

Památky - Klášter Morača, historické centrum v Kotoru,...

Příroda - NP Skadarské jezero - největší sladkovodní bažina v Evropě, NP Biogradska gora - pralesní rezervace, Durmitor /UNESCO/ - nejvyšší pohoří, NP Lovcen - s četnými krasovými jeskyněmi, kaňon řeky Tary je nejhlubší na světě,....

Gastro viz:

<http://www.cerna-hora.net/obec/kuchyne.html>

Skadarské jezero

MAKEDONIE

- republika

Hlavní město : Skopje

Počet obyvatel :
2,1 milionů

Náboženství :
pravoslaví, islám

Měna :

makedonský dinár

Úřední jazyky: makedonština

Obyvatelstvo: Makedonci, Srbové, Albánci,
Turci, Romové

Časové pásmo: + 1 hodina

Vznik: 8. září 1991 oddělení od Jugoslávie.

Republika Makedonie je vnitrozemský stát. Sousedí se Srbskem na severu, Bulharskem na východě, s Řeckem na jihu, s Albánií na západě.

Republika Makedonie je dnes parlamentní demokracií. Její vláda se snaží o integraci země do NATO a Evropské unie. Republika Makedonie se od svého vzniku potýká s ostrým nesouhlasem Řecka vůči oficiálnímu názvu a symbolům nezávislého státu, které Řecko považuje za zcizené historické (a dnes z části řecké) Makedonii.

Turistické zajímavosti

Památky - Bitola - Heraclea, archeologické vykopávky divadla, římského sloupoví a lázně. Ohrid /UNESCO/ - tzv. makedonská Mekka se spoustou starobylých památek. Skopje - turecký kamenný most přes řeku Vardar. Strumica - pevnost. Štip - lázně Kezovica s léčivými min. prameny.

Příroda - NP Pelister.

Charakteristické jídlo - grilované mleté maso na turecký způsob, sýrový nebo masový koláč, grilování pstruzi,...

Nápoje - pivo, rakija - silná pálenka.

Bitola - Heraclea

KOSOVO

- republika

Hlavní město:

Priština

Počet obyvatel:

2,1 milionů

Náboženství:

pravoslaví, islám

Měna : euro

Úřední jazyky: albánština a srbština

Obyvatelstvo: Albánci, Makedonci, Srbové, Romové, Goranci

Časové pásmo: + 1 hodina

Kosovo je území na Balkánském poloostrově, o jehož postavení se stále vedou spory na mezinárodní půdě. Kosovský parlament vyhlásil dne 17. února 2008 v 15:50 SEČ nezávislost na Srbsku a prohlásil Kosovo za demokratický, světský a multietnický stát oficiální orgány a představitelé Srbska však nezávislost odmítají uznat a považují oblast nadále za součást Srbska, postoj jiných států není j e d n o t n ý . Z e m ě s o u s e d í s Albánií, Makedonií, Černou Horou a Srbskem.

Turistické zajímavosti

Památky - Priština - klášter Gračanica, Mausoleum of Sultan Murat, Národní knihovna,...

ALBÁNIE

- republika

Hlavní město :

Tirana

Počet obyvatel :

3,6 milionů

N á b o ž e n s t v í :

islám 50 %,

albánské orto-

doxni 35%, římsko-katolické

Měna : albánský lek

Úřední jazyky: albánština

Obyvatelstvo: Albánci, Řekové, Rumuni, Makedonci, Romové,

Časové pásmo: + 1 hodina

Vznik: 28. listopadu 1912 vyhlásilo nezávislost na Osmanské říši.

Albánská republika je středomořský stát v jihovýchodní Evropě na Balkánském poloostrově. Na severu sousedí s Černou Horou, na severovýchodě s Kosovem, na východě s Makedonií a na jihovýchodě s Řeckem. Západní část Albánie leží na pobřeží Jaderského moře, zatímco její jihozápadní část leží na pobřeží Jónského moře. Od Itálie, kterou od Albánie odděluje Otrantský průliv, je vzdálena 72 kilometrů. Hlavní město Tirana, kde žije přibližně 895 tisíc obyvatel, je finančním centrem země.

Turistické zajímavosti

Památky - Berat - pevnost ze 14. století s více než 400 kamennými kostelíky a muzeum s řeckými ikonami. Durres - římský amfiteátr, byzantský kostelík, pláže s jemným pískem. Gjirokaster - pevnost s mešitou v centru vybudovaná Turky. Elbasan - nejstarší mešita v zemi, velká pevnost, lázně a zbytky městských zdí.

Příroda - překrásná horská úbočí nad řekou Drin.

Charakteristické jídlo - vydatný hovězí guláš, hovězí pečeně s kysanou smetanou.

Nápoje - červené víno, rakie.

V Albánii se na souhlas vrtí hlavou a při vyslovení nesouhlasu se zpravidla pokyvuje. Albánie je tzv. multikulturní země, stojí zde bez problémů vedle sebe kostel a mešity.

Otázky a úkoly:

1. Vyznačte ve velké mapě správné rozdělení hranic a států dle aktuální situace
2. Zakroužkujte v mapě turisticky zajímavá místa
3. Shrňte rozpad Jugoslávie do správné časové posloupnosti
4. Čím je tato oblast proslulá?
5. Zjistěte, kde se nachází největší americká vojenská základna
6. Jaké nebezpečí hrozí turistům v Kosově
7. Vyznačte v mapě místa dle diktátu

VÝCHODNÍ EVROPA

RUMUNSKO

- republika

Hlavní město : Bukurešť

Počet obyvatel : 22,3 milionů

Náboženství : pravoslavné, evangelické, řecko a římskokatolické

Měna : rumunský leu

Úřední jazyky: rumunština

Obyvatelstvo: Rumuni, Maďaři, Romové, Němci, Ukrajinci

Romové,...

Časové pásmo: + 2 hodiny

Vznik: 9. května 1877 odtržením od Osman-
ské říše. Rumunsko je stát ležící z větší části
na Balkánském poloostrově v jihovýchodní
části Evropy.

Sousedí s Ukrajinou a Moldavskem na seve-
rovýchodě, s Maďarskem na severozápadě,
se Srbskem na západě a s Bulharskem na
jih. Východní břehy země omývají vo-
dy Černého moře. Rumunsko je jednou ze
zemí bývalého východního bloku. V součas-
nosti je členem Evropské unie

a Severoatlantické aliance. Rozlohou je Ru-
munsko největší zemí v jihovýchodní Evro-
pě. Dunaj, největší rumunská řeka, tvoří jižní
hranici se Srbskem a Bulharskem. Hranici
s Moldavskem tvoří řeka Prut, která se vlévá
do Dunaje. Dunaj se vlévá do Černého mo-
ře a na Rumunském území tvoří delta Dunaje
druhou největší a nejlépe zachovalou deltu a
biosférickou rezervaci v Evropě na seznamu
Světového přírodního dědictví UNESCO, kte-
rá je zároveň jedním z 13 rumunských národ-
ních parků.

Střed Rumunska je hornatý, dominují
mu Karpaty. Pohraniční oblasti jsou tvořeny
nížinami: Panonská nížina na zápa-
dě, Valašská nížina na jihu a rovina kolem
řeky Prut na východě.

Mezi nejdůležitější sídla patří:

Bukurešť, Brašov, Temešvár, Kluž,
Constanța, Craiova, Jasy...

Turistické zajímavosti

Památky

Bukurešť – Dům národů, druhá největší bu-
dova světa po Pentagonu. Park Mogosoia s
krásným palácem.

Temešvár - kostel Tokes, římskokatolická ka-
tedrála a srbská pravoslavná katedrála.

Příroda - Dunajská delta /UNESCO/ s více
než 3400 druhů živočichů. Nádherné pobřež-
ní pláže, ale i různá pohoří vhodná pro lyžo-
vání.

Nenechte si ujít - návštěvu podzemních sol-
ných slojí v Transylvánii, „Drákulův hrad“,
léčivé bahno na pobřeží Černého moře, na-
černo pálený šedesátiprocentní plink
/brandy/, úchvatnou barokní architekturu v
Brasově a zámek v Rásnově.

Charakteristické jídlo - ciorb de bur, jemná
dršťková polévka s česnekem.

Nápoje - víno, víno a ještě jednou víno :).

Co je charakteristické - horské slavnosti,
Drácula, úžasné hrady, středověké vesnice.

BULHARSKO

- republika

Hlavní město : Sofia

Počet obyvatel : 7,3 miliónů

Náboženství : bulharští pravoslavní, muslimové

Měna : lev

Úřední jazyky: bulharština

Obyvatelstvo: Bulhaři, Turci, Romové, Makedonci, Rusové,...

Časové pásmo: + 2 hodiny

Vznik: 22. 9. 1908 vyhlášena nezávislost na Osmanské říši.

Bulharsko je stát v jihovýchodní Evropě, na Balkánském poloostrově. Země sousedí na severu s Rumunskem (hranici tvoří převážně Dunaj), na západě se Srbskem a s Makedonií, na jihu s Řeckem a na jihovýchodě s Tureckem. Východní hranici tvoří Černé moře. V roce 2004 země vstoupila do NATO a 1. 1. 2007 do EU.

Velká část povrchu Bulharska je hornatá. Centrální částí země se táhne ve směru ze západu na východ pohoří Stara Planina. Jižně od hlavního města vystupuje masiv Vitoša. Jihozápad země vyplňuje mohutný horský masiv s pohořími Rila, kde je také nejvyšší hora Bulharska a také Balkánského poloostrova Musala, dále Pirin a plošně rozsáhlejší Rodopy. Pirin a Rodopy patří do starobylého rodopského horského systému.

Zhruba středem Bulharska se táhne od srbských hranic na západě po Černé moře na východě pohoří Stara Planina (česky Staré hory).

Na sever od něj leží Dolnodunajská nížina, na jih Hornotrácká nížina. Stara planina je pokračováním Karpat a na rozdíl od Rodop patří do Alpsko-himálajského systému.

Do Černého moře odvádí své vody největší řeka země Dunaj, k úmoří Egejského moře patří Marica.

Podnebí má na severu ráz kontinentální, na jihu a východě středomořský.

V posledních letech příjmy z turistického ruchu v Bulharsku rapidně vzrostly. Přímořská letoviska (Sozopol, Nesebar, Zlaté písky, Slunečné pobřeží, Primorsko, Albena, Varna, Burgas, Kranevo a Balčik) se stávají oblíbenými pro turisty ze západních evropských zemí i pro turisty z Česka, v zimní sezoně jsou populární lyžařská střediska Bansko v Pirinu, Pamporovo v Rodopech a Borovec v Rile.

Turistické zajímavosti

Památky

Bulharsko je 4. zemí na světě s největším počtem památek zapsaných do seznamu UNESCO. Například Bojanský kostel, Maďarský jezdec, Rilský klášter, Skalní klášter Ivanovo, Thrácká hrobka u Kazanlaku,...

Příroda - přírodní rezervace Srebarna,...

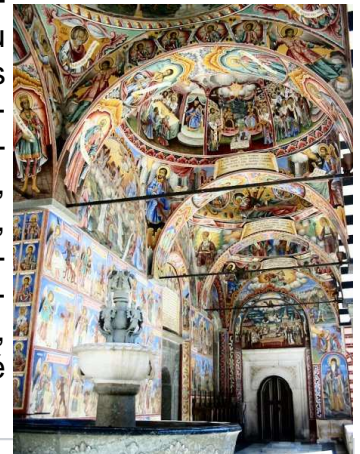
Nenechte si ujít - cenově dostupné lyžování, šálek výrazně aromatické kávy v některé sofijské kavárně, opalování na pláži v Burgasu, ochutnávky vín,.....

Charakteristické jídlo - varenská specialita kjopolu, což je zapečený lilek s česnekem a vlašskými ořechy.

Nápoje - červené víno.

Co je charakteristické -

v Bulharsku se souhlas vrtí hlavou a nesouhlas se oznamuje kýváním, mnoho klášterů, balkánský sýr, prastaré zříceniny, vydatná jídla a zeleninové vývary, výstřední festivaly, či tradiční ohňové tance.

Otázky a úkoly:

1. Očíslujte státy v mapě a připište si k číslům české názvy
2. Zakroužkujte v mapě turisticky zajímavá místa Rumunska a Bulharska
3. Vyhledejte v plánovači cest trasu z Mladé Boleslavi do Burgasu
4. Čím je tato oblast proslulá?
5. Vyznačte v mapě deltu Dunaje

UKRAJINA

- republika

Hlavní město : Kyjev

Počet obyvatel : 46 miliónů

Náboženství : pravoslavné a řeckokatolické křesťanství

Měna : ukrajinský hřivna

Úřední jazyky: ukrajinština, ruština

Obyvatelstvo: Ukrajinci, Rusové, Tataři, Moldavané, Bulhaři

Časové pásmo: + 2 hodiny

Vznik: 24. srpna 1991 odtržením od SSSR.

Ukrajina je země ležící ve východní Evropě; na východě hraničí s Ruskem, na jihozápadě s Moldavskem (včetně neuznaného Podněstří), Rumunskem, na západě s Maďarskem, Slovenskem a Polskem, na severu s Běloruskem. Jižní hranice je tvořena Černým a Azovským mořem, které odděluje poloostrov Krym. Na Dněpru, největší ukrajinské řece, leží také hlavní město Kyjev.

Ukrajina je unitární stát, který se dělí na 24 oblastí, 2 města se zvláštním statusem (Kyjev a přístav Sevastopol) a autonomní republiku Krym. Ukrajina je rozlohou druhým největším státem Evropy (po Rusku). Zpravidla bývá přiřazována k východoevropským státům, avšak její západní regiony jako Halič nebo Zakarpátí náležejí kulturně a historicky spíše ke střední Evropě. Střední a východní Ukrajina zaujímá jihozápadní část rozlehlé Východoevropské roviny. Povrch je tvořen především vysočinami a pahorkatinami či náhorními plošinami přerušovanými údolními řek, která jsou typická především pro přítoky Dněstru v Podolí. Na jihu země se rozkládají rovinaté stepi; druhá větší rovinatá oblast je tzv. Polesí při hranicích s Běloruskem. Největšími pohořími jsou Karpaty na jihozápadě země a Krymské hory na jihu Krymského poloostrova, jejichž nejvyšší vrcholky dosahují okolo 1500 m. Poloostrov Krym je se zbytkem pevniny spojen Perekopskou šíjí.

Ukrajina je hojně navštěvovanou zemí: ročně ji navštíví přes 16 miliónů osob, převážně občanů Ruské federace. V současné době však stoupá i zájem u turistů z EU a USA, kteří sem přijíždějí spíše na „dobrodružnou“, aktivní dovolenou, zatímco pro Rusy je Krym dlouho zavedenou odpočinkovou destinací.

Území Ukrajiny je navštěvováno velmi nerovnoměrně: nejoblíbenější je dlouhodobě Krym s letovisky jako Jalta, Sevastopol či Sudak.

Další zavedenou oblastí jsou Karpaty; hory Zakarpatské oblasti se i mezi českými turisty v posledních letech stávají téměř módou. Mezi dalšími cíli je nutno jmenovat Kyjev (s výletními plavbami po Dněpru) a další města s historickými památkami:

Lvov, Černovice, Kameneč Podolský, Oděsa, Poltava, Černihov a další. Naproti tomu „běžné“ oblasti především východní Ukrajiny nejsou vyhledávány prakticky vůbec, což ovšem neznamená, že jsou nezajímavé: například poutní místo Svjatohirsk leží přímo v průmyslovém Donbasu.

Turistické zajímavosti

Na Ukrajině je po tragédii v jaderné elektrárně v oblasti Černobylu zakázané pásmo!!!

Nenechte si ujít - katakomby Jeskynního kláštera v Kyjevě, jiskřivé kopule chrámu sv. Sofie v Kyjevě, jediný evropský nedotčený bukový les v Karpatské přírodní rezervaci, piknik se šampaňským na pláži v Oděse, blíží se olympiáda,....

Charakteristické jídlo - boršč a vařené knedlíky podávané se sýrem či masem.

Nápoje - vodka.

Co je charakteristické - kozáci, nádherné krasavice, hrdí zpěváci, zimní rybolov ve vysekaných dírách, sovětská architektura, pravoslavné kostely, drsné hory, mrazivé teploty, hra na hudební nástroj bandura,...

BĚLORUSKO

- republika

Hlavní město : Minsk

Počet obyvatel : 9,7 miliónů

Náboženství : pravoslavní, římskí katolíci

Měna : běloruský rubl

Úřední jazyky: běloruština, ruština

Obyvatelstvo: Bělorusové, Rusové,

Časové pásmo: + 2 hodiny

Vznik: 25. srpna 1991 při rozpadu SSSR.

Bělorusko je vnitrozemský stát ve východní Evropě. Hraničí s Polskem, s Litvou a Lotyšskem na západě, Ruskem na severu a východě a Ukrajinou na jihu.

Země má necelých 10 milionů obyvatel, z nichž většinu tvoří Bělorusové, nejpoužívanějším jazykem je však v současnosti ruština, která má stejně jako běloruština úřední status. Bělorusko se rozkládá v nížinné oblasti v západní části Východoevropské roviny s nevelkými výškovými rozdíly. Nejvyšším bodem země je se svými 346 m vrch Dzaržynskaja hara západně od Minsku. Bělorusko leží na hranici povodí několika velkých evropských řek a současně na rozvodí Černého a Baltského moře. Nejvýznamnější řeky jsou Dněpr s přítoky Pripjať, Sož a Berezina, Západní Dvina, Němen (s přítokem Vilija) a na severovýchodě horní tok řeky Lovati.

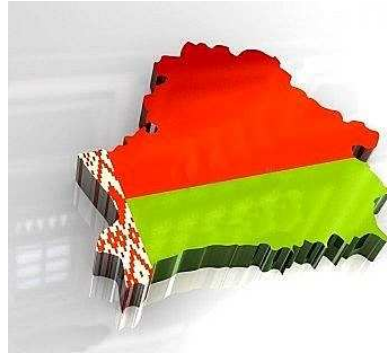
Řeky se využívají pro lodní dopravu, splavování dřeva a v menší míře i jako zdroj energie. Mnohé řeky přijímají vodu z vysoušených bažin a mokřin, které jsou pro Bělorusko charakteristické. Splavné jsou Dněpr, Berezina a Němen.

Běloruská jezera jsou pozůstatkem po ustupujícím ledovci na konci poslední doby ledové. Nejvýznamnější hluboká jezera ledovcového původu rozmanitých tvarů pobřeží jsou charakteristické pro sever republiky. Největší z nich jsou jezero Narač a Asvějské jezero (52,8 km²). Na jihu v Polesí je mnoho mělkých jezer uprostřed bažin, z nichž nejvýznamnější jsou Červené a Vyhanavské. Nejhlubší jezera jsou Dlouhé, Riču a Hiňkava .

Turistické zajímavosti

Památky

Brest - mohutná pevnost, Hrodna - pevnost, palác, barokní katedrála, renesanční kostel s klášterem, Polock - katedrála sv. Sofie, která byla postavena v 11. století a je nejstarší stavbou v Bělorusku.

Příroda

Zajímavou a přitažlivou krajinou je Polesí na jihu Běloruska. Jde o zalesněnou nížinu podél řeky Pripjať, jejíž jižní část leží již na

Ukrajině. Řeka se zde pohybuje s téměř nulovým spádem, což způsobilo vytváření obrovských mokřin podél Pripjati a jejich přítoků. Národní park Bělověžský prales na hranici s Polskem také stojí za zhlédnutí.

Nenechte si ujít - příležitost posedět u sklenice piva ve stínu KGB v Minsku, gigantické rozměry válečného pomníku ve městě Brest, prohlídku největšího evropského savce - zubra evropského v národním parku Belavěžskaja Pušča, procházku kouzelným historickým jádrem Vitebsku, prohlídku Minsku, který nemá historické památky /byly zničeny za války/, ale je celý postavený v neoklasicistní stalinické architektuře.....

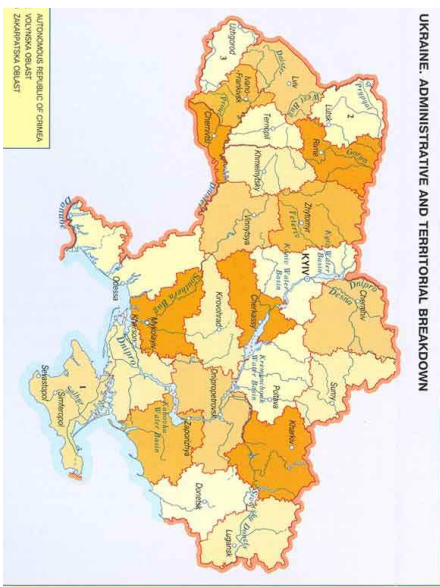
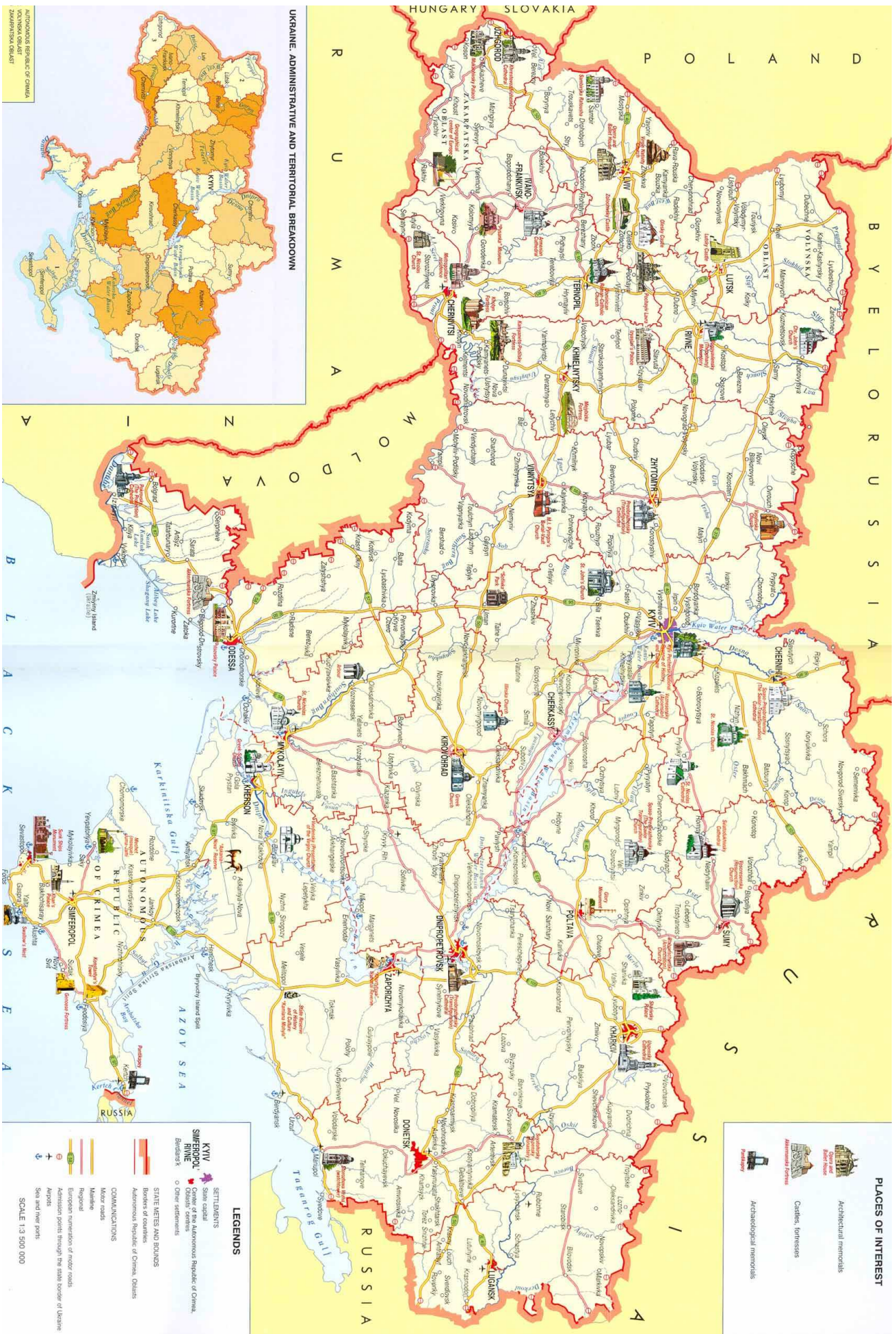
Charakteristické jídlo - houby různě upravené /sbírání hub je národním „sportem“/, polévky s hříbkou a ječmenem, kotleta po křesťansky zalitá dávkou houbové omáčky.

Nápoje - kvas - lektvar vyráběný ze sladu, mouky, cukru, máty a ovoce.

Co je charakteristické - cibulovité kopule chrámů, diktatura, „horské“ vesničky, vydatné venkovské jídlo a sladkosti, silné pálenky, mrazivé zimy, kožešinové čepice, kláštery,...

Bělorusko je slavné svojí čistotou - jedná se o národ mimořádně čistotný a pečlivý. Jsou tak čistotní, že i alkoholem zmožená mládež odhazuje použité láhve do popelnic.

Otázky a úkoly:

1. Vyznačte v mapě města a místa dle diktátu
2. Zakroužkujte v mapě turisticky zajímavá místa
3. Shrňte rozpad SSSR do správné časové posloupnosti
4. Čím je tato oblast proslulá?
5. Zjistěte, ve kterém z na mapě uvedených států je demokracie a kde diktatura
6. Zjistěte, ve kterých městech na Ukrajině bude probíhat fotbalový šampionát
7. Najděte na internetu obrázky míst citovaných v textu

POBALTSKÉ REPUBLIKY

LITVA

Vznik 11. 3. 1990 – vyhlášení nezávislosti na SSSR.

Hlavní město : Vilnius

Počet obyvatel: 3,5 mil.

Náboženství : křesťanství

Měna : lit, litas

Časové pásmo: + 2 hodiny

Úřední jazyk: litevština

Obyvatelé – Litevci, Rusové, Poláci, Bělorusové, Ukrajinci

Nejjihnější a největší z Pobaltských republik

Povrch rovinatý.

Od roku 2004 v NATO a v EU.

Průmyslově zemědělský stát

Turistické zajímavosti

Vilnius – historické centrum v UNESCO, barokní město.

Trakai – pohádkově vypadající gotický hrad.

Poutní místo – Hora křížů.

Lábas = ahoj.

Cepelinai – šiška z bramborového těsta, naplněná sýrem, masem a houbami, zalévá se omáčkou z cibule, kys. smetany a slaniny.

Nikdy nepodávat ruku ve dveřích – přináší to smůlu.

Lotyšsko

Vznik 4. 5. 1990 – vyhlášení nezávislosti na SSSR.

Pozor !!! Oficiální název – Latvija

– nezaměňovat s Litvou !!!

Hlavní město : Riga.

Počet obyvatel : 2,3 mil.

Náboženství : luteráni, pravoslavní.

Měna : lat

Časové pásmo + 2 hodiny

Úřední jazyk: lotyšština

Obyvatelé – Lotyši, Rusové, Poláci, Bělorusové, Ukrajinci, Němci.

Prostřední z Pobaltských republik.

Povrch rovinatý.

Mnoho jezer, močálů a řek.

Historie – Řád německých rytířů.

Průmyslově zemědělský stát, bez zásob nerostných surovin.

Lov sledů a šprotů.

Turistické zajímavosti

Riga – staré město.

Národní park Gauja – červené neporušené pískovcové útesy.

Hledání jantaru na plážích.

Charakteristické jídlo - masové pirožky, tradiční vánoční jídlo je prasečí rypák.

Estonsko

Vznik 20. 8.

1991 – vyhlášení nezávislosti na SSSR.

Hlavní město : Tallinn

Počet obyvatel : 1,3 mil.

Náboženství : většina bez vyznání.

Měna : Euro

Časové pásmo + 2 hodiny

Úřední jazyk: estonština

Obyvatelé – Estonci, Rusové, Ukrajinci, Němci

Nejsevernější z Pobaltských republik. Od 2004 člen NATO a EU.

Rybolov, stavba lodí, dřevozpracující průmysl

Turistické zajímavosti

Mnoho středověkých památek.

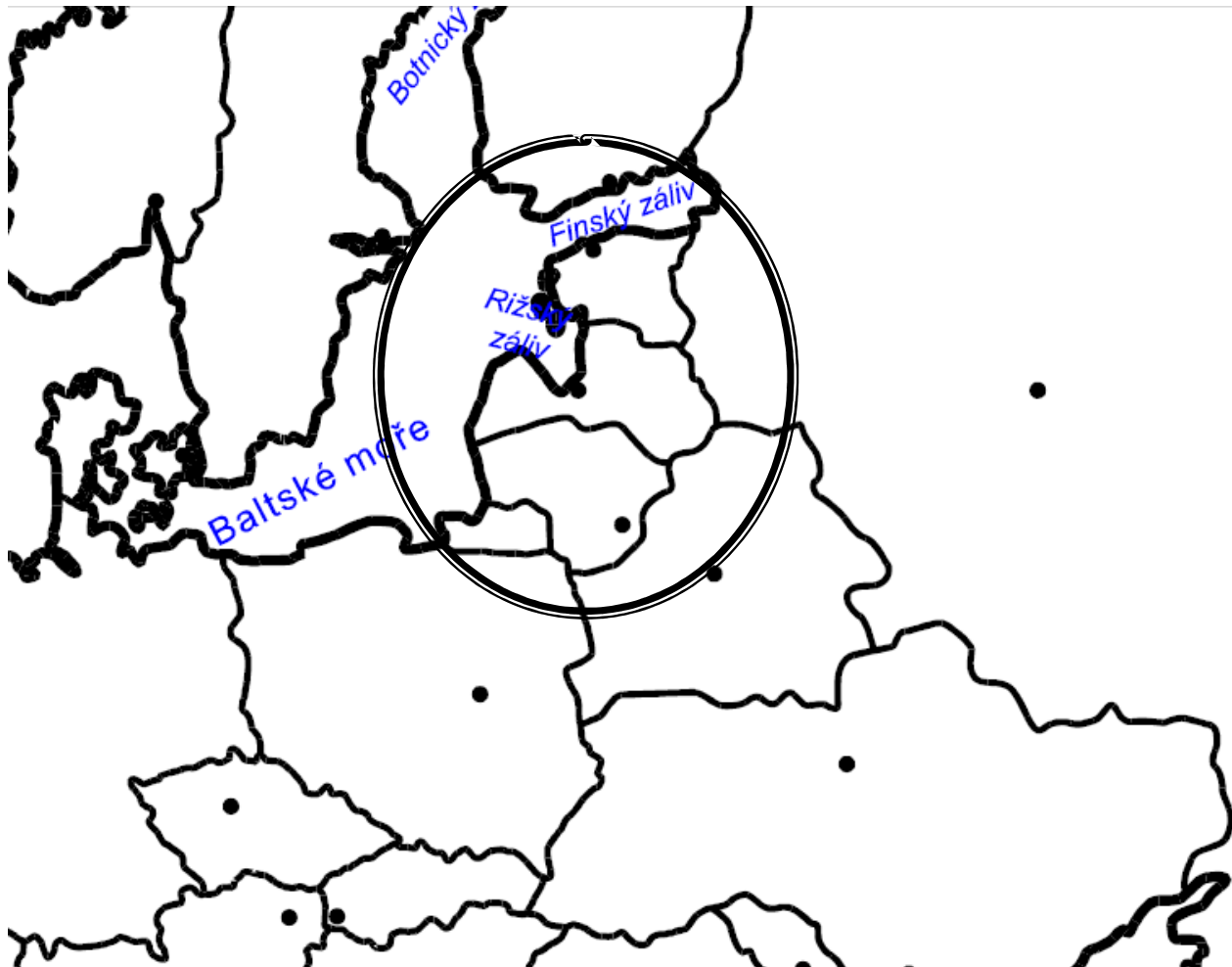
Tallinn – centrum chráněno UNESCO.

Lahemaa – nejkrásnější národní park.

Sbírání jantarů, stopování medvědů, rysů a vzácných veverek poletušek.

Charakteristické jídlo – uzené ryby, krvavé koule obalené v mouce a vejci a ochucené sádlem.

Otázky a úkoly:

1. Vyznačte v mapě Pobaltské republiky
2. Zjistěte, jak vznikl jantar
3. Zjistěte vlakové spojení do Rigy
4. Čím je Estonsko proslulé?
5. Čím je proslulá Litva?
6. Čím je proslulé Lotyšsko?
7. Vyznačte v mapě města dle diktátu
8. Vyznačte v mapě Kaliningradskou oblast Ruska
9. Zjistěte anglické názvy všech tří zemí

jantar

Riga - UNESCO

RUSKO

- republika

Hlavní město : Moskva

Počet obyvatel : 142 miliónů

Náboženství: křesťanství, hlavně pravoslavi, islám, buddhismus

Měna : rubl

Úřední jazyky: ruština a jazyky autonomních oblastí a republik

Obyvatelstvo: Rusové, Ukrajinci, Tataři, Čerkesové, Baškirové,

Časové pásmo: + 2 až + 12 hodin /v roce 2011 zrušili změny časů z letního na zimní/

Vznik: 1. ledna 1992 rozpadem SSSR.

Sousedy Ruska jsou (od severozápadu proti směru hodinových ručiček):

Norsko, Finsko, Estonsko, Lotyšsko, Bělorusko, Ukrajina, Gruzie, Ázerbájdžán, Kazachstán, Čína, Mongolsko, znovu

Čína a Severní Korea. Prostřednictvím Kaliningradské oblasti, strategické západní enklávy, dále sousedí s Litvou

a Polskem. Ruské Kurilské ostrovy jsou na dohled od Japonska a z ruské Čukotky je velmi blízko na Aljašku (USA). Území je rozděleno do 9 časových pásem a do 83 samosprávných celků. Rusko je hlavním následnickým státem Sovětského svazu, který se rozpadl roku 1991; převzalo jeho místo v Radě bezpečnosti OSN a je vůdčím členem Společenství nezávislých států. Je také členem G8, OBSE, OSKB, SCO, APEC a dalších mezinárodních organizací.

Rusko je největším státem na světě. Na západě hraničí s pobaltskými republikami a Baltským mořem, na východě pak s Tichým oceánem. Reliéf je převážně rovinatý, mimo pohoří Ural, které tvoří hranici mezi evropským Ruskem, Sibiří a Kavkazem s nejvyšší horou Elbrusem. Na východ od Uralu leží jedna z největších nížin světa - bažinatá Západosibiřská rovina, protkaná veletoky Ob, Irtyš a Jenisej.

Nejvyšší pohoří je Altaj s četnými ledovci na západě, který zasahuje na území čtyř států. Z Altaje vybíhá na východ horské pásmo Saján. Na severovýchod od něj jezero Bajkal s hloubkou 1637 m představuje největší zásobárnu sladké vody na světě a zároveň jedinečný ekosystém. Za Bajkalem se na rozsáhlém území střídají náhorní plošiny s dlouhými horskými hřbety až k Ochotskému moři. Nejvýchodnější Čukotské pohoří prostupuje poloostrov Čukotka, kterou ne-

celých 100 km široký Beringův průliv dělí od Aljašky. Podél Beringova moře se na jihovýchod táhne Korjacké pohoří, které na Kamčatském poloostrově přechází v pohoří oddělené sníženinou řeky Kamčatky od pásma vysokých a činných sopek lemujících tichomořské pobřeží.

Moskva je s více než 10 miliony obyvatel jedním z největších měst světa a ekonomicky výrazně převyšuje zbytek Ruska. Pětimilionový Petrohrad, někdejší hlavní město, je pak především centrem umění, kultury a turismu. Na Volze leží velkoměsta Nižnij Novgorod, Kazaň, Toljatti, Samara, Saratov, Volgograd, Astrachaň. Mezi další významná města a regionální centra v evropské části patří Jekatěrinburg, Perm, Iževsk, Ufa, Voroněž, Jaroslavl, Rostov, Krasnodar, v asijské části pak Čeljabinsk, Novosibirsk, Omsk, Barnaul, Krasnojarsk, Irkutsk, Jakutsk, Chabarovsk či tichomořský přístav Vladivostok.

Menšími městy, avšak strategickými přístavy jsou Novorossijsk, Kaliningrad, Archangelsk a Murmansk, který je největším městem za severním polárním kruhem. Ještě severněji leží Norilsk, nechvalně proslulý coby nejznečištěnější město světa.

Historickými památkami kromě Moskvy, Petrohradu a povolžských měst vyniká Pskov, Novgorod a tzv. Zlatý kruh Ruska — prstenec historických měst v okolí Moskvy. Rekreačním centrem je pak černo- mořské město Soči.

Turistické zajímavosti

Charakteristické jídlo - boršč, kaviár, ...

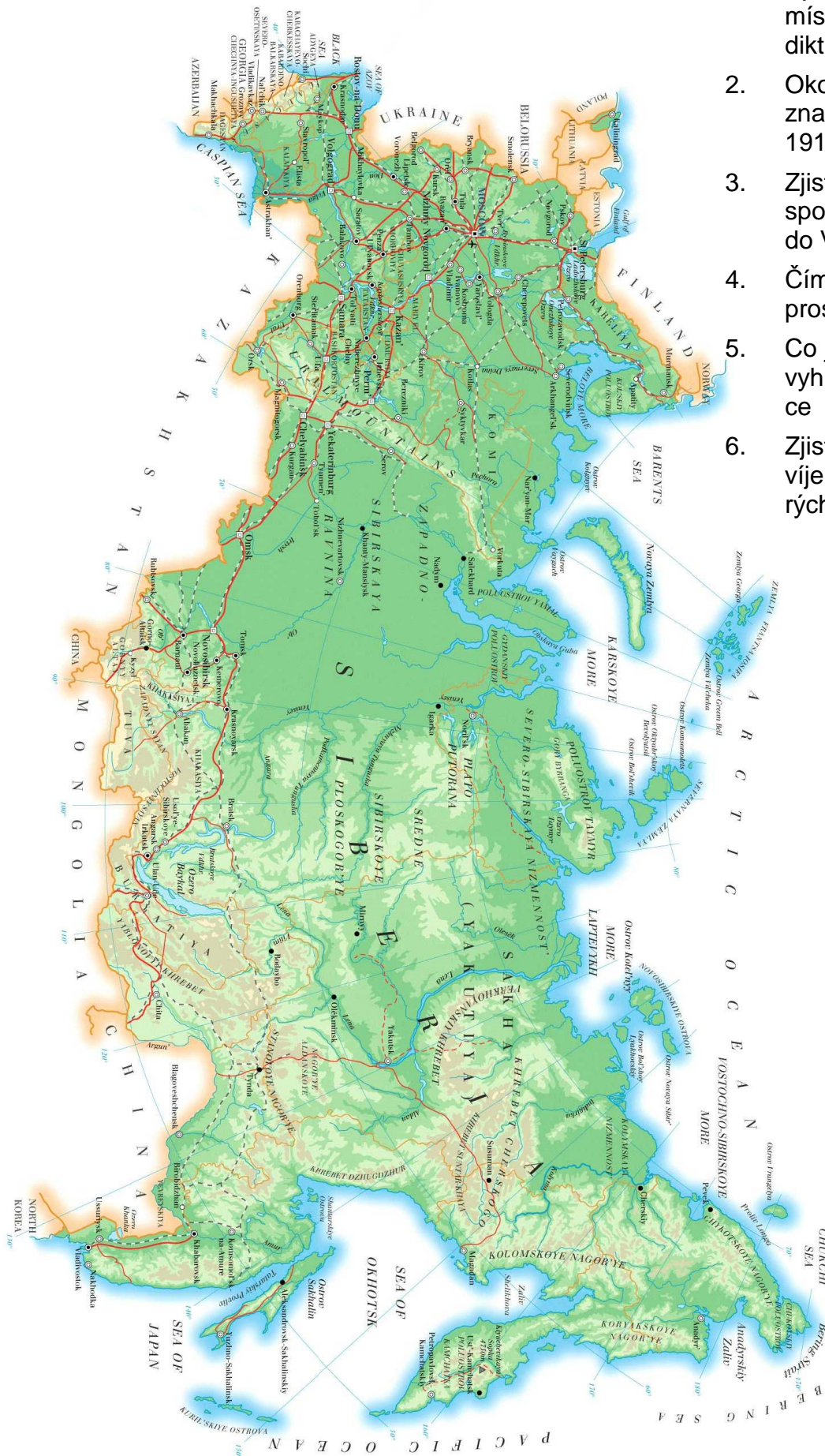
Nápoje - vodka.

Co je charakteristické - veliká fronta u Mauzolea V. I. Lenina na Rudém náměstí. Transsibiřská magistrála spojující Moskvu a nejvýchodnější město Ruska - Vladivostok.

Otázky a úkoly:

1. Vyznačte v mapě místa a města dle diktátu
2. Okomentujte významná data: 1917, 1991, 1992
3. Zjistěte vlakové spojení z Moskvy do Vladivostoku
4. Čím je Rusko proslulé?
5. Co je to Aurora, vyhledejte informace
6. Zjistěte, jak se vyvíjely názvy některých měst

Zdroje:

www.virtualtravel.cz

www.czso.cz

www.123rf.com

www.turismo.cz

www.vyletnik.cz

www.chorvatsko.cz

www.indovolena.cz

www.cedok.cz

www.slantour.cz

www.turistika.cz

www.uerovikendy.cz

www.klimas.blog.cz

<http://maps.google.cz>

<http://gastronom.bloggerka.cz>

